

Ecologische effectenbeoordeling van verplaatsing bloemencorsobouwlocatie Klein-Zundert

Ecologische quickscan

J.F.G. Maassen

J.F.G. Maassen

Ecologische effectenbeoordeling van verplaatsing bloemencorsobouwlocatie Klein-Zundert

Ecologische quickscan

Datum 1-2-2021

Maassen *ecologisch advies en onderzoek*

Jan Mosmanslaan 23
5237 BB 's-Hertogenbosch
T 073-6410858
maassen36@ziggo.nl
K.v.K 64413152
btw-id NL001289728826
rek.no NL55 INGB 0003 0208 71

<i>Projectno.</i>	<i>2101-3</i>
<i>Tekst en samenstelling</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto's</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>Foto op omslag</i>	<i>J.F.G. Maassen</i>
<i>In opdracht van</i>	<i>Adviesbureau Schoenmakers Molenzicht 2 4881 BW Zundert</i>
<i>Wijze van citeren</i>	<i>J.F.G. Maassen, Ecologische effectenbeoordeling ten gevolge van verplaatsing bloemencorsobouwlocatie Klein- Zundert</i>
<i>Contactpersoon</i>	<i>Mw. A. Jochems (Schoenmakers advies)</i>
<i>Status</i>	<i>Definitief</i>
<i>Datum</i>	<i>1-2-2021</i>

© 2021 Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, 's-Hertogenbosch

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van de natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoeklocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen.

Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden of andere verstrekte gegevens. De opdrachtgever vrijwaart Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Inhoud

1	Inleiding	9
	1.1	Aanleiding
	1.2	Doelstelling
	1.3	Toetsingskader
	1.4	Leeswijzer
2	Het plangebied, beoogde ontwikkeling en ingrepen	11
	2.1	Ligging van het plangebied
	2.2	Beoogde ontwikkeling, beschrijving en het huidig gebruik van de planlocaties
	2.3	Beoogde ingrepen
3	Wettelijk kader	15
	3.1	Inleiding
	3.2	Soortenbescherming
	3.3	Gebiedsbescherming
	3.5	Bijzondere provinciale beschermingszones
	3.6	Rode Lijst
4	Onderzoeksresultaat	21
	4.1	Methodiek
	4.2	Gebiedsbescherming
	4.2.1	Natura 2000
	4.2.2	Provinciale beschermingszones.
	4.3	Soortenbescherming
	4.3.1	Vaatplanten en bladmossen
	4.3.2	Zoogdieren (grondgebonden)
	4.3.3	Zoogdieren (vleermuizen)
	4.3.4	Vogels
	4.3.5	Reptielen
	4.3.6	Amfibieën
	4.3.7	Vissen
	4.3.8	Vlinders en libellen
	4.3.9	Overige ongewervelden
	4.4	Bescherming houtopstanden
5	Conclusie	41
	5.1	Samenvatting effectenbeoordeling
	5.2	Toetsing aan de Wet natuurbescherming
	5.3	Vervolgstappen en samenvatting
6	Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling	45
	6.1	Algemene voorzorgsmaatregelen
	6.2	Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen
	6.3	Randvoorwaarden met betrekking tot de Groenblauwe mantel
	6.4	Aanbeveling en advies
7	Bronnen	47
	Bijlage 1 - Toelichting soortenbescherming	49
	Bijlage 2 - Soorten van de Vogelrichtlijn	50
	Bijlage 3 - Soorten van de Habitatrichtlijn	51
	Bijlage 4 - Nationaal beschermde soorten ('andere soorten')	54
	Bijlage 5 - Soorten met een vrijstelling	57

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Zundert heeft het voornemen om de huidige bloemencorsobouwplaats van de Stichting Buurtschap Klein-Zundertse Heikant gevestigd op kadastrale percelen gemeente Zundert, sectie P en de nummers 350 en 330 aan de Heischoorstraat te Klein Zundert, te verplaatsen naar het kadastraal perceel ZDT, sectie P onder nummer 1279. Deze nieuwe locatie ligt 90 meter verder westwaarts aan de westkant van de Heischoorstraat tussen de huisnummers Heischoorstraat 9 en 11. De huidige locatie ligt op terrein naast de woning Heischoorstraat 4 aan de oostkant van de Heischoorstraat. Het verplaatsen van de corsobouwplaats zal planologisch door middel van een wijzigingsplan procedure verwezenlijkt worden.

Adviesbureau Schoenmakers te Zundert heeft de opdracht om deze ontwikkeling mogelijk te maken binnen de gestelde wettelijke kaders. Deze wettelijke kaders eisen ook een ecologisch onderzoek in de vorm van een quickscan flora en fauna om vast te stellen of deze ontwikkeling tot overtredingen van de Wet natuurbescherming of provinciale regelgeving ter bescherming van natuur en landschap kunnen betekenen. Maassen Ecologisch Advies en Onderzoek is aangezocht om deze quickscan uit te voeren.

1.2 Doelstelling

Doormiddel van deze quickscan worden aanwezige beschermde natuurwaarden in beeld gebracht en de mogelijke effecten daarop als gevolg van de beoogde herontwikkeling.

Het doel van dit onderzoek is het vaststellen/uitsluiten van aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Beoordeeld wordt welke wijze en in welke mate de beoogde ontwikkeling effect kan hebben op het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten. Aanvullend wordt bepaald of ontwikkelingen effect hebben op beschermde natuurwaarden van nabijgelegen Natura 2000- gebieden, gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland, speciale provinciale beschermingszones en houtopstanden die op basis van de Wet natuurbescherming zijn beschermd. Als de beoogde ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten die een overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming tot gevolg kunnen hebben, wordt de noodzaak voor een ontheffingsaanvraag beoordeeld en/of doet deze quickscan aanbeveling voor vervolgstappen om overtreding van deze verbodsbepalingen te voorkomen.

1.3 Toetsingskader

Deze quickscan toets aan

- Wet natuurbescherming op de onderdelen
 - Wnb soortenbescherming: hoofdstuk
 - Wnb gebiedsbescherming
 - Wnb houtopstanden
- Provinciale regelgeving op de onderdelen
 - Groenblauwe mantel
 - Natuur Netwerk Brabant

- Gemeentelijke regelgeving op het onderdeel
 - APV-bomenkap

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de inrichting van het plangebied, de ligging van het plangebied in de omgeving en de voorgenomen ingrepen en herontwikkeling beschreven. In hoofdstuk 3 wordt het wettelijk kader geschetst dat de Wet natuurbescherming en de provinciale regelgeving biedt. Hoofdstuk 4 beschrijft in het eerste onderdeel de uitvoering van het onderzoek en de methoden die hierbij gehanteerd worden. In de volgende onderdelen van dit hoofdstuk worden de gebiedsbescherming en soortenbescherming behandeld. Per gebied en soortgroep wordt behandeld welk effect de ingrepen op beschermde soorten en gebieden kunnen hebben. In hoofdstuk 5 worden de mogelijke effecten die tot een overtreding van de Wet natuurbescherming kunnen leiden op beschermde gebieden en soorten kort samengevat. Aangegeven wordt welke overtredingen van wetsartikelen mogelijk zijn en voor welke ingrepen vervolgonderzoek en/of ontheffing nodig zijn. In hoofdstuk 6 wordt aangegeven welk voorzorg- en mitigatiemaatregelen gewenst zijn om overtredingen te voorkomen.

2 HET PLANGEBIED, BEOOGDE ONTWIKKELING EN INGREPEN.

2.1 Ligging van de planlocaties

Fig.1. Ligging van het plangebied (rode vlakken) in het buitengebied ten noordwesten van Klein-Zundert.

1. Oude locatie
 2. Nieuwe locatie
- Luchtfoto: Google Earth*

Het plangebied is gelegen binnen het agrarisch buitengebied van de gemeente Zundert op een afstand van 1 km noordwestelijk van de aanééngesloten woonkernen Klein Zundert en Zundert. Binnen dit buitengebied is intensieve tuinbouw in de vorm van sier- en bometeelt een agrarische hoofdactiviteit. Op 1 km noordwestelijk van het plangebied liggen aanéénsluitend de Bijvaart/Turfloop, de Lage Maten, landgoed De Moeren en de Oude Buisse Heide; een gezamenlijk een natuurgebied met natte heide, zwak gebufferde water en bossen waaraan de status van Natte natuurparel is toegekend. Ter hoogte van het plangebied zijn bosstructuren aanwezig die een samenhangende verbindingstructuur vormen met deze gebieden. De huidige bloemencorsobouwlocatie (1) ligt grotendeels binnen zo'n bosstructuur.

De bodem binnen deze omgeving bestaat uit leemhoudende zandgronden met op agrarisch terrein een bovenlaag van een voedselrijke bouwvoor. Op een diepte van 40 tot 180 cm onder het maaiveld bevindt zich een harde onderlaag van keileem. Dit laatste verklaart de bijzonder natte bodemtoestand die op de nieuwe locatie en op het weiland naast de huidige bouwlocatie ten tijde van het veldbezoek werd geconstateerd, ondanks het lage gemiddelde grondwater peil (trap VI). Het hoge waterpeil in de kleine sloten rond het plangebied ten tijde van het veldbezoek kan ook verklaard worden als gevolg van de onvoldoende afvoercapaciteit van de weinig doorlatende bodem voor regenwater. De begroeiing in de sloten wijst erop dat deze van het type zijn dat meestal droog staat.

2.2 Beoogde ontwikkeling, beschrijving en huidig gebruik van de planlocaties

Beoogde ontwikkeling

De beoogde ontwikkeling betreft de verplaatsing van de Bloemencorsobouwplaats van de Stichting Buurtschap Klein-Zundertse Heikant naast de woning aan Heischoorstraat 4 te naar een locatie iets verder westwaarts langs de Heischoorweg naar grondgebied dat in gebruik is voor de teelt van de siergewassen. De huidige locatie ligt grotendeels binnen in ecologisch opzicht waardevolle laanbomenstructuur van oude zomereiken; de beoogde nieuwe locatie betreft een oppervlak

landbouwgrond van een lage natuurwaarde. Dit terrein wordt momenteel beheerd en was tot voor kort in bedrijfsmatig gebruik door de kwekerij die gevestigd is op Heischoorstraat 11.

*Fig. 2 Ligging van de locaties.
Luchtfoto Google Earth*

Inrichting huidige locatie.

De huidige locatie ligt aan de oostkant van de Heischoorstraat binnen het zuidwestelijke uiteinde van een laanbomenstructuur die niet formeel als ecologische verbindingstructuur is aangemerkt, maar waarvan wel verwacht kan worden dat deze als dusdanig fungeert. In het bijzonder voor vleermuizen en nachtvogels. Op de aangegeven begrenzing van de planlocatie valt ook een deel van het naburig erf met een vervallen veelstal omgeven door wat siergroen. Echter in het veld is de bloemencorsowerkplaats door hekwerken geheel van het naburig erf afgescheiden. Ter hoogte van het plangebied is de ondergrond van de bomenlaan bestraat met betonklinkers. De bebouwing bestaat uit twee aaneengekoppelde opslagloodsen die geheel uit metalen materialen zijn opgetrokken en hermetisch van de buitenwereld afgesloten zijn. Achter deze bebouwing is nog een kleine grotendeels open schuur aanwezig die geheel volgestouwd is met meubilair en ander materiaal dat de bouwwerkzaamheden aan de praalwagens moet faciliteren. Rond deze bouwring zijn ruigte- en onkruidbegroeiingen en een kleine verwaarloosde aanplant van coniferen als sierbegroeiing aanwezig. De gehele locatie ligt in de schaduw van de laanbomen die voornamelijk oude en ecologisch waardevolle zomereiken betreffen. Opvallend is een deels ontschorste zomereik met brandsporen die verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen vertoont. Onder de bomen wordt tijdens de bouwperiode een grote tent opgesteld waarin de praalwagen wordt opgebouwd. Ook een deel van het aangrenzend weiland aan de noordkant van de laan valt binnen het plangebied. Deze is in gebruik als parkeerplaats voor de bouwers van de praalwagen. Dit grasland is een algemeen type kruidarm agrarisch grasland dat gedomineerd wordt door het cultuurgras Engels raaigras.

De oude locatie

Opslag schuurtje

De laanbomenstructuur waarbinnen de bouwplaats ligt loopt vanaf de Heischoorweg zo'n 0,7 km in noordwestelijk richting door om daar aan te sluiten op een netwerk van bosstructuren. Aan de oostkant van de laan, en direct grenzend aan de noordkant van de bouwlocatie, ligt over een afstand van 200 m een bosgebiedje met ook veel oude zomereiken. Onder de bomen ontbreekt een kruid- en moslaag en bedekt alleen een dikke laag van bladstrooisel de bodem. De struiklaag bestaat uit verspreidstaande hultstruiken en verder in de noordelijke richting gaande wordt deze dichter en bestaat hier vooral uit jonge houtopslag (eik en berk) en bramenstruweel. Het bos bevat veel dood hout zowel liggend als staand (afstervende en ontwortelde bomen).

Achterliggend bosgebiedje

Bomenlaan

Inrichting nieuwe locatie

De nieuwe locatie is gelegen op 90 meter noordwestelijk van de vorige locatie aan de westkant van de Heischoorstraat. Deze locatie betreft een oppervlak landbouwgrond dat momenteel onderdeel is van een groter terrein waarop een intensieve vorm van sierteelt wordt uitgeoefend. Het plangebied wordt, als afscheiding met de Heischoorstraat en aanliggende grootschalige landbouwgronden, aan drie zijden begrensd door kleine sloten. Ten tijde van het veldbezoek voerden deze sloten een opvallend hoog waterpeil. Zoals hiervoor is uiteengezet heeft dit vooral te maken met een slechte doorlatende vermogen van de bodem voor regenwater en wordt verwacht dat buiten het winter en voorjaarsseizoen de watergangen droogvallen. Ook de bijzonder natte bodem gesteldheid binnen de oostelijke terreinhelft die geconstateerd werd kan om die reden ook van tijdelijk aard geacht worden en niet als gevolg van een permanente moerasige bodemgesteldheid.

De nieuwe locatie

Aangrenzend terreindeel. Aan de horizon bedrijfsbebouwing van Heischoorstraat 11

Het terrein is sinds kort voor het doeleinde van sierteelt buiten gebruik genomen en ingezaaid met het cultuurgras Engels raaigras. Er resten nog wat restanten van de sierteelt. Langs de sloot aan de zuidrand van het terrein staat over een korte afstand een rij van middelhoge sierstruiken en iets

noordelijk daarvan rest nog een groepje sierbomen. Aan de noordkant van planlocatie wordt het plangebied door een hoge haag van coniferen afgescheiden van het achterliggend maisveld. Deze coniferen hebben de droge zomer van het vorig seizoen niet overleefd en zijn afgestorven. De afgestorven coniferen zijn door de stormen van het afgelopen seizoen grotendeels ontworteld. Het voornemen is om alle voornoemde houtbegroeiing voor de terreinoverdracht te verwijderen. De natuurlijk begroeiingen op het terrein betreffen voornamelijk algemene onkruiden en graslandplanten die de grasmat op open plekken infiltreren. Over het grootste oppervlak is de grasmat voldoende gesloten, ontbreken kruiden geheel en domineert het cultuurgras volledig.

2.3 Beoogde ingrepen

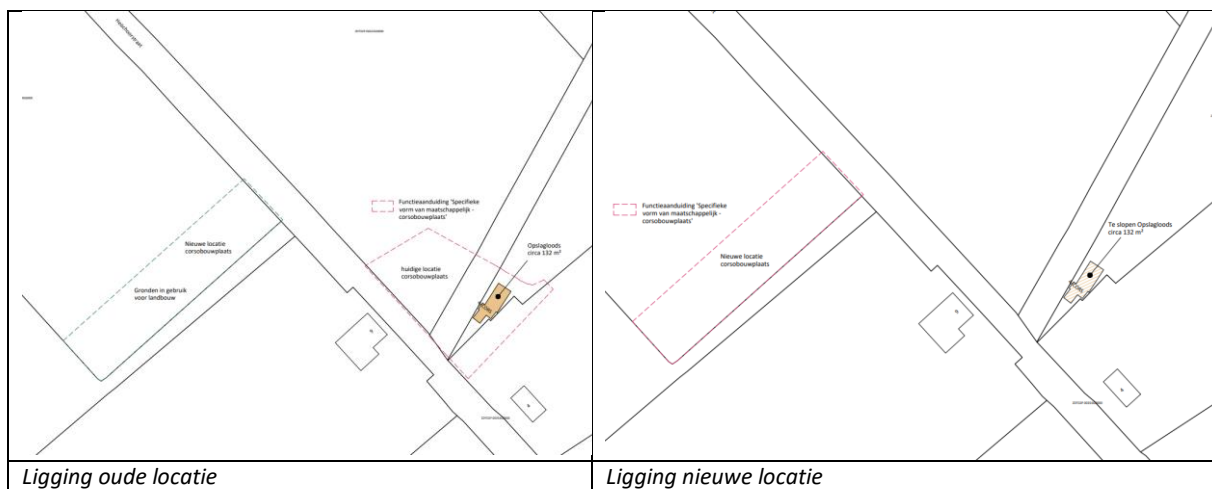

Fig. 3

De beoogde ontwikkelingen betreffen de volgende.

- Op de huidige locatie wordt de bestaande bebouwing afgebroken en verwijderd.
- Op de nieuwe locatie worden oppervlakken verhard voor toegangsmogelijkheden, parkeerplaatsen en ondergrond van bouwplaats van corsowagen.
- Er dient een dam aangelegd te worden, of een bestaande dam aangepast te worden, in de wegsloot van de Heischoorstraat om het terrein toegankelijk te maken voor voertuigen.
- Er vindt bouw plaats van een kleine schuur voor opslag en facilitaire voorzieningen.
- Het voornemen is om de bouwlocatie landschappelijk in te passen door de aanleg van groenstructuren die bijdragen aan de ecologische omgevingskwaliteiten.
- Voor de uitvoering dienen geen natuurlijke groenstructuren geamoveerd te worden, wel wordt sieraanplant verwijderd.
- Naast vaste bebouwing wordt gedurende het bouwseizoen een tent opgesteld.

3. WETTELIJK KADER

3.1. Inleiding

Op 1 januari 2017 is de nieuwe Wet Natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. Zowel in de voorgaande als nieuwe wetgeving zijn de nationale natuurwetgeving en internationale richtlijnen en verdragen verankerd, zoals Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, Wetland-Convention, Conventie van Bern, Cites en Verdrag van Ramsar. De wet is opgesplitst in de bescherming van soorten (soortbescherming) en bescherming van gebieden (gebiedsbescherming).

3.2 Soortenbescherming

Bij de Wet Natuurbescherming gelden een aantal verbodsbepaling ter bescherming van planten- en diersoorten (zie bijlage). De wet kent twee beschermingsniveaus waarbij drie categorieën beschermde soorten worden onderscheiden.

- Europees beschermde soorten volgens de Vogelrichtlijn
- Europees beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn.
- Nationaal beschermde soorten.

Europees beschermde soorten

Het zwaarst beschermingsniveau gelden de Europees beschermde soorten. De bescherming van vogels is op Europees niveau geformaliseerd doormiddel van de Vogelrichtlijn en die van de overige soortgroepen doormiddel van de Habitatrichtlijn. De Europese bescherming middels de Habitatrichtlijn beschermt soorten van de Habitatrichtlijn bijlage IV en het verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. Dit betreffen o.a. alle vleermuissoorten die in Nederland en Europa inheems zijn. Op deze soorten is het beschermingsregime van § 3.2 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Voor soorten van Verdrag van Bonn bijlage II is de bescherming bij ingang van de Wet Natuurbescherming opgeheven of deze vallen onder het beschermingsregiem van nationaal beschermde soorten (zie verder bijlage 1).

Nationaal beschermde soorten ("andere soorten")

Voor nationaal beschermde soorten geldt een zwakker beschermingsregiem en er kan per provincie en per soort vrijstelling verleend worden voor ingrepen die betreffen ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Voor alle inheemse diersoorten, beschermt of onbeschermd, geldt de zorgplicht. De zorgplicht wil zeggen dat men deze niet onnodig mag doden, verwonden of beschadigen. Voor onbeschermden soorten geldt geen ontheffingsplicht maar alleen de zorgplicht. De 'andere' nationale soorten staan vermeld in bijlage A en B van de wet die hoort bij artikel 3.10 en 3.11. Op deze bijlage staan soorten uit de soortgroepen zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten. Het betreft een limitatieve lijst. Op deze soorten (zie bijlage 4) is het beschermingsregime van § 3.3 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Bescherming verblijfplekken

Ook verblijfplaatsen van soorten uit beide categorieën die als "vast" kunnen worden aangemerkt zijn beschermd en worden aangeduid als jaarrond beschermde verblijfplekken. Deze bescherming geldt alleen de vaste verblijfplaatsen van vogels en zoogdieren. Een vaste verblijfplek betreft een verblijfplek waarnaar een dier regelmatig terugkeert en niet slechts éénmalig voor een specifieke

functie gebruikt wordt, zoals de nesten van de meeste vogels. Voor soorten die onder de Vogelrichtlijn vallen zijn er verschillende gradaties in beschermingsniveau, afhankelijk hoe kwetsbaar de instandhouding van de soort is in relatie tot gebruik van de vaste verblijfplek (zie hoofdstuk 3.3). In samenhang met de verblijfplek wordt ook de leefomgeving beschermd zover deze van belang is om het functioneren van de verblijfplek mogelijk te maken.

Ontheffingsplicht

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. Vaak kunnen maatregelen getroffen worden zodat verbodsbepalingen niet worden overtreden, zoals de werkzaamheden uitvoeren buiten de kwetsbare periode, het aanpassen van de werkvolgorde of de werkzaamheden faseren in ruimte en tijd. In sommige gevallen kan er gebruik gemaakt worden van vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgelegd voor een van tevoren bepaalde categorie van gevallen. Een toegepaste vorm van vrijstelling is onder meer door het werken met een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode, door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Vrijstelling doormiddel van een goedgekeurde gedragscode geldt voor alle vogelsoorten en nationaal beschermde soorten, zowel voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud als voor werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting en ontwikkeling (een verschil met voorgaande wetgeving).

Beschermingsregiem soorten vogelrichtlijn §3.1 Wnb	Beschermingsregiem soorten Habitatrichtlijn §3.2 Wnb	Beschermingsregiem andere soorten §3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden om soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden om soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden om eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen en te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Als dergelijke garanties niet kunnen worden gegeven moet men afhankelijk van de soort en ingreep ontheffing aanvragen van artikelen geformuleerd in de Vogelrichtlijn (§3.1 Wnb), of Habitatrichtlijn (§ 3.2 Wnb) of het beschermingsregiem “Andere soorten” (nationaal beschermde soorten) (§3.3 Wnb).

Voor jaarrond beschermde verblijfplekken en functionele leefomgeving van soorten die onder de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijnen vallen is respectievelijk artikel 3.5 lid 4 en artikel 3.1 lid 2 van

toepassing en geldt een verbod om de verblijfplekken en functioneel leefgebied te verstoren. De wet beschermt jaarrond beschermde verblijfplekken van nationaal beschermde soorten volgens artikel 3.10 lid 1b. Bij deze categorie is, evenals bij vogels waarvan de nestplekken niet jaarrond beschermd zijn, het verbod tot opzettelijke verstoring niet van toepassing, noch de bescherming van de functionele leefomgeving. Onder de term “opzettelijk” moet men ook de zgn. “voorwaardelijke” opzet verstaan; dat betekent dat de initiatiefnemer zich bewust moet zijn van de effecten van zijn handelingen.

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 een zorgplicht opgenomen:

Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. De zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd om die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

De zorgplicht geldt altijd, en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Toetsing

In tegenstelling met de voorgaande Flora en Faunawet is de bescherming in mindere mate individueel en dient de staat van instandhouding van de gehele populatie meer in aanmerking genomen te worden.

Een ontheffingsaanvraag wordt o.a. beoordeeld op de volgende punten:

- aanwezigheid van aanvaardbare alternatieve mogelijkheden
- aanwezigheid van een wettelijk belang
- de staat van instandhouding van de soort en behoud van functionaliteit van de verblijfplek.

Het wettelijk belang betreft, afhankelijk van de status van de soort, een Nationaal wettelijk belang (Vrijstellingsbesluit) of een Europees wettelijk belang (Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn). Deze wettelijke belangen hebben o.a. betrekking op de openbare veiligheid, volksgezondheid, veiligheid luchtvaart en bescherming van flora en fauna.

3.3 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming onderscheidt twee typen beschermde natuurgebieden

- De gebieden die op Europees niveau een bescherming genieten en aangewezen zijn in het kader van de Habitatrichtlijn (HR), Vogelrichtlijn (VR) en Verdrag van Ramsar (wetlands). Deze gebieden vallen onder de noemer van Natura 2000 en betreffen gebieden van grote ecologische waarde.
- Natuurgebieden en verbindingsstructuren die op landelijke basis zijn ingesteld en vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Deze natuurgebieden en hun onderlinge verbindingen vormen een samenhangend ecologisch netwerk. De NNN is de opvolging van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Natura 2000-gebied

Ook hier genieten de gebieden die onder een Europees beschermingsregime vallen de meest striktste bescherming.

Voor beide categorieën van beschermde gebieden geldt dat activiteiten die een negatief effect hebben op de kwaliteit van de gebieden in het algemeen verboden zijn. Uitgezonderd zijn activiteiten binnen Natura 2000 gebied die uitgevoerd worden in het kader van vastgelegde beheersplannen ten behoeve van Natura 2000 doelen. Een ontheffing wordt alleen verleend als er geen reële alternatieven zijn, de staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt en er sprake is van een groot openbaar belang, dat o.a. de volksgezondheid en openbare veiligheid kan betreffen.

De ontheffingsverlening gaat veelal gepaard onder strikte voorwaarden en beperkingen en er is altijd sprake van een compensatieplicht. Bij Natura 2000 gebied wordt doormiddel van een voortoets beoordeeld of er negatieve effecten verwacht kunnen worden en in hoeverre deze als significant beoordeeld kunnen worden. Bij niet-significante negatieve effecten volgt een “lichte” beoordeling doormiddel van een Verslechteringtoets. Bij significante negatieve effecten wordt de “zware” route gevolgd doormiddel van een Passende beoordeling en ADC-toets.

3.4 Bijzondere provinciale beschermingszones

Natuur Netwerk Nederland (NNN-gebied)

Het uitgangspunt voor de bescherming van gebieden die vallen onder Natuurnetwerk Nederland is de eis dat de wezenlijke kenmerken en waarden van deze gebieden niet door een ingreep worden aangetast. In of in de directe nabijheid van een NNN-gebied zijn in principe zijn geen ontwikkelingen toegestaan die de ‘wezenlijke kenmerken of waarden’ aantasten zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant is de doelstelling en regelgeving met betrekking tot NNN/NNB-gebied vastgelegd.

Groenblauwe mantel

De provincie Noord-Brabant heeft in de Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (2010) een keuze gemaakt voor behoud en versterking van de kwaliteiten van het landelijk gebied. Voor dit doel zijn 2 robuuste structuren ingesteld; de agrarische structuur en de groenblauwe structuur. De groenblauwe structuur bestaat uit de Groenblauwe mantel en het kerngebied Groenblauw.

De Groenblauwe mantel is een buffer tussen het kerngebied Groenblauw met het agrarisch en verstedelijkt gebied. Het kerngebied Groenblauw bestaat uit de ecologische hoofdstructuur (NNN) inclusief de ecologische verbindingzones en de gebieden voor behoud en herstel van watersystemen. De Groenblauwe mantel geeft naast de ontwikkeling van een robuust en veerkrachtig water- en natuursysteem ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties, zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap; Vanuit de watercomponent wordt vooral ingezet op het kwantitatief en kwalitatief herstel van kwelstromen. In de Interim omgevingsverordening 2020 van de provincie Noord-Brabant worden de doelstellingen van de Groenblauwe mantel geformuleerd en de verbodsbepalingen die gelden voor de Groenblauwe mantel. Deze verbodsbepalingen verbieden activiteiten die in strijd zijn met de hiervoor aangegeven doelstellingen met betrekking tot natuurbescherming, behoudt van landschappelijke kwaliteiten, bescherming van watersystemen en behoudt van bufferfunctie met het groenblauwe kerngebied.

3.5 Bescherming houtopstanden

De Wet natuurbescherming § 4.1. Houtopstanden vervangt de voormalige Boswet, waarbij dezelfde voorwaarden grotendeels gelden. Evenals de Boswet betreft de bescherming in het algemeen houtopstanden buiten de bebouwde kom zover deze een groter oppervlak van 10 are hebben of een rij van meer dan 20 bomen betreffen, geen deel uitmaken van begroeiingen op erven of in tuinen en geen aanplant voor cultuurdoeleinden en houtwinning betreffen. Er geldt een meld- en heraanplant plicht.

3.6 Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terrein beherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

4. ONDERZOEKSRESULTAAT

4.1 Methodiek

Literatuuronderzoek

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij is gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied en directe omgeving. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van diverse websites, o.a. van de nationale databank (NDFF), kennisdocumenten en diverse verspreidingsatlassen. Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van relevante natuurterreinen in de omgeving, de ligging ten opzichte van Natuurbeschermingswet-gebieden als Habitat- en Vogelrichtlijngebieden en Natuurnetwerk Nederland (NNN), en bijzonder provinciale beschermingszones (Groenblauwe mantel). Daarvoor is o.a. gebruik gemaakt van de website van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en die van de provincie Noord- Brabant. Bron van de NDFF-gegevens die in het verslag vermeld worden is: NDFF - quickscanhulp.nl; d.d. 21-1-2021

Veldonderzoek

Het veldbezoek werd op 26-1-2021 tussen 11.00 en 12.00 uur uitgevoerd door dhr. J. Maassen. Tijdens het veldbezoek was het rond de graden 4 graden C, lichte wind, afwisseling van bewolking en zon, en gedurende het veldbezoek droog. Een weertype dat als getypeerd kan worden als een afwisselend en nat winterweer.

Tijdens de uitgevoerde veldonderzoeken zijn de aanwezige biotopen in het plangebied vastgesteld. Ook is onderzoek gedaan naar biotopen en natuurwaarden in de directe aangrenzende omgeving waarop ontwikkelingen binnen het plangebied van invloed op kunnen zijn. Aan de hand van de aanwezige biotopen kan worden bepaald of er mogelijk beschermde soorten voorkomen. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen, die kunnen duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Behalve het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten is er ook gelet op bijv. holen, uitwerpselen, prooiresten, braakballen vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn verwerkt in onderstaande notitie.

Opmerking

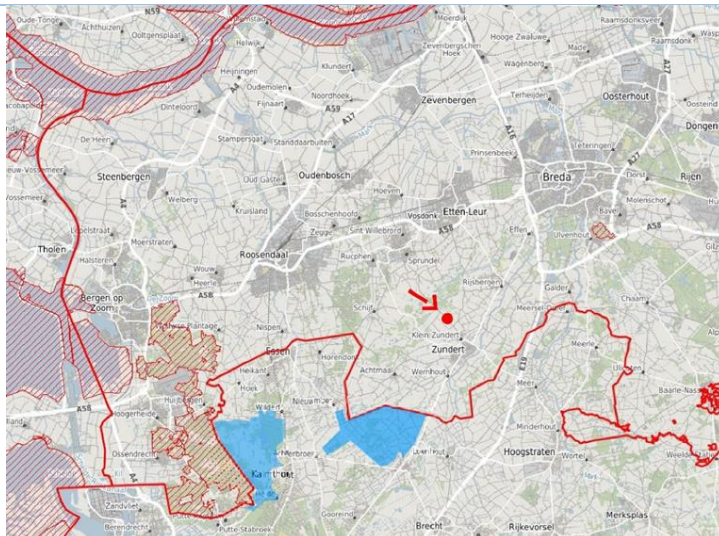
De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de plangebied en directe omgeving en betreft geen volwaardig specifiek soortenonderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat uit meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Natura 2000

Fig.4 Ligging van het plangebied (rode stip waar pijl naar wijst) ten opzichte van de meest nabije Natura 2000 gebieden (Nederlands Natura 2000-gebied rood gearceerd en Belgisch Natura 2000-gebied blauw gemarkeerd)

Bron: Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant

Ligging

Het dichtst nabije Natura 2000-gebied de *Schietvelden- noord*, op een hemelsbrede afstand van 7,5 km zuidelijk van het plangebied, is gelegen op Belgisch (Vlaams) grondgebied. De dichtst nabije Nederlandse Natura-2000 gebieden zijn het *Ulvenhoutse Bos* aan de zuidkant van Breda op 13 km afstand oostelijk van het plangebied, en *De Brabantse Wal* op 17 km westelijk van het plangebied.

De Natura 2000-gebieden de *Schietvelden*, de *Brabantse Wal* en daarop aansluitend op Belgisch grondgebied *De Kalmhoutse Heide*, bevatten kwetsbare en stikstofgevoelige natuur van vochtige heide en zwak gebufferde vennen. Het *Ulvenhoutse bos* is een bosgebied met en afwisseling van vochtige en droge bossen met een waardevolle bosflora die afhankelijk is van kwetsbare grondwatersystemen.

Wettelijk kader en beleid

Externe werking

De Wet natuurbescherming onderscheid naast een directe aantasting, de interne werking, ook een indirecte aantasting door factoren die op afstand van invloed zijn, de zgn. externe werking.

Stikstof

In de 'Handreiking woningbouw en Aerius' (januari 2020) van de Rijksoverheid blijkt uit de algemene conclusie dat bij maximaal 50 laagbouwoningen, gebouwd op zandgrond op minimaal 7 km afstand van een Natura 2000-gebied, de stikstofdepositie onder gemiddelde omstandigheden 0,00 mol/ha/jaar op Natura 2000-gebied is. Voor projecten met een stikstofdepositie van 0,00 mol/ha/jaar hoeft geen vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. In de andere gevallen op kortere afstand van een Natura 2000-gebied en/of voor de bouw van meer woningen waarbij de depositie mogelijk hoger is dan 0,00 mol/ha/jaar is alsnog een Aeriusberekening nodig.

Effecten-

Oppervlak

beoordeling

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen deel uit van Natura2000-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan beschermd natuurgebied is daarom geen sprake.

Externe werking op korte afstand

Alle Natura 2000 gebieden liggen op voldoende ruime afstand om geen negatieve invloeden verwacht worden van factoren met een externe werking die met een korte reikwijdte op afstand werken, als bodemtrillingen, geluids- en lichtbelasting.

Stikstof

De herontwikkeling betreft de verplaatsing van een huidige bron van stikstofuitstoot naar een locatie binnen dezelfde omgeving 0,09 km verderop is gelegen. De schaal, aard, functie en bebouwingsvolume blijft ongewijzigd of binnen dezelfde orde van grootte. Dus daarmee wordt ook geen fundamenteel verschil verwacht wat betreft de omvang van de stikstofuitstoot in de gebruiksfase. In de gebruiksfase zal de stikstofuitstoot vooral betrekking hebben op de verkeersbewegingen die de deelnemers aan de bouw veroorzaken. Gelet op het gegeven dat beide locatie op zeer korte afstand van elkaar verwijderd liggen zal de dispersie van deze stikstofuitstoot over het landschap weinig verschil tonen ten opzichte van de oude situatie en niet van invloed zijn op Natura 2000-gebied. De enige nieuwe bron van stikstof zijn de activiteiten die ontwikkeld worden in het kader van de ontmanteling van de oude locatie, de herinrichting van de nieuwe locatie en verhuisactiviteiten. De nieuwe herinrichting zal de bouw van een kleine schuur, aanleg van bestrating en bouw van facilitaire voorzieningen betreffen. Op de oude locatie wordt bestaande bebouwing van een kleine schuur en opslagloods gesloopt. Naar de normen die de Rijksoverheid stelt (zie notitie hierboven) kan op basis van de omvang en aard van de projectontwikkeling en afstand tot Natura 2000-gebied de stikstofdepositie op Natura 2000-gebied op 0,00 mol/ha/jaar gesteld worden.

Het dichtst nabije natura 2000-gebied betreft echter de Schietvelden-noord op Belgisch grondgebied op iets meer dan 7 km afstand tot het plangebied. Dus net buiten de 7 km-straal, zodat op basis van de Nederlandse wetgeving de stikstofdepositie ook op dit gebied op 0,00 mol/ha/jaar mag worden gesteld. Naar uitspraken van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van Staten in 2014 mag voor een project in Nederland voor Vlaams Natura 2000-gebied een drempelwaarde vastgesteld worden conform de Belgische/Vlaamse wetgeving. De drempelwaarde kan op basis van de gestelde Belgische wetgeving 1*) voor de Schietvelden-noord berekend worden ver boven de Nederlandse norm van 0,05 mol/ha/jaar. Een overtreding van de Belgische wetgeving kan daarom geheel uitgesloten worden.

Conclusie

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen kunnen op basis van de door de Rijksoverheid en de Belgische overheid gestelde normen wat betreft omvang en ligging van de projectontwikkeling geheel uitgesloten worden. Een Aeriusberekening en een toetsing aan de Natura 2000 wetgeving wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

1*) Bron: Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

2.2 Provinciale beschermingszones.

NNN-gebied ligging	NNN-gebied Het dichtsbij NNB-gebied ligt op een afstand van ongeveer 1,5 km westelijk van het plangebied en betreft een groter aanéengesloten NNN-gebied bestaande uit de Turfvaart/ Bijloop (zuid), de Lage Maten, Oude Buisse Heide en de landgoederen Pannenhoef en de Moeren. Aan dit gehele gebied is de status van Natte natuurparel toegekend en bevat droog en vochtig bos, natte heide en zwak gebufferde waters. Ander NNN-gebied ligt op aanzienlijk grotere afstand.
<i>Fig.6 Het plangebied ligt</i> Groen: NNN/NNB-gebied Oranje en gearceerd: NNB-gebied met de status van Natte Natuurparel. Bron: Natuurbeheerplan Provincie Noord-Brabant	
Toelichting	Voor NNN-gebied geldt de externe werking alleen indien sprake is van een aantasting van wezenlijke waarden en kenmerken zoals die in het beheerplan zijn vastgelegd. Zover de externe werking betrekking heeft op de toevoer van stoffen door lucht en water geldt deze alleen in het kader van de Wet natuurbescherming (Natura 2000-gebied) en niet voor NNN-gebied.
NNB-gebied Beleidskader	De Interim omgevingsverordening NB stelt in §3.23 artikel 3.16 lid 1 en 3, dat als een bestemmingsplan gelegen buiten het Natuur Netwerk Brabant leidt tot een aantasting van de wezenlijke ecologische waarden en kenmerken van het Natuur Netwerk Brabant anders dan door de verspreiding van stoffen in lucht of water, negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd. In §3.23 artikel 3.26 en 3.27 van de Interim omgevingsverordening NB worden regels gesteld ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied met betrekking tot grondwerkzaamheden, aanleggen van drainagesystemen en oppervlakte verharding voor projecten gelegen binnen de daarvoor aangewezen attentiezones.
NNB-gebied effecten	Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS-gebied. Van een directe aantasting en afname van areaal aan NNN-gebied is

	daarom geen sprake. De dichtstbijzijnde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Brabant (NNB) liggen op voldoende afstand om negatieve effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied ten gevolge van de voorgenomen ontwikkeling aantasten geheel uit te sluiten. Het plangebied ligt buiten de Attentiezone waterhuishouding en het zoekgebied voor Behoud en herstel van watersystemen waardoor en overtredingen van de artikelen 3.26 en 3.27 ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied ook uitgesloten kunnen worden.
Conclusie	Effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten of van negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied kunnen geheel uitgesloten worden. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel

Ligging	De Interim verordening Ruimte 2021 duidt de huidige werklocatie (locatie 1) zoals de omgrenzing daarvan is aangegeven, als voor een klein deel gelegen binnen de landschappelijke structuur van de 'Groenblauwe mantel'. De feitelijke bouwplek, waar daadwerkelijk de praalwagen gebouwd wordt, ligt net buiten de Groen mantel. De nieuwe locatie(2) is aangegeven als geheel gelegen binnen deze structuur (zie fig.6).
<i>Fig.6 Ligging ten opzichte van de groenblauwe mantel. Het plangebied ligt binnen de rode cirkel.</i> <i>Verklaring</i> <i>Blauwe arcering: blauwgroene mantel</i> <i>Groen: NNB-gebied</i> <i>Groen gearceerd: NNB Natte Natuurparels</i> <i>Bron:</i> <i>Interim omgevingsverordening Noord Brabant</i>	
Wettelijk kader	Artikel 3.24 lid 1 van de Interim omgevingsverordening NB stelt dat een bestemmingsplan gelegen binnen de Groenblauwe mantel: - strekt tot behoud, herstel of duurzame ontwikkeling van het watersysteem en de daarmee samenhangende ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken; - stelt regels ter bescherming van de ecologische, landschappelijke en hydrologische waarden en kenmerken van het gebied;

	c. borgt dat een ontwikkeling gepaard gaat met een positieve bijdrage aan de bescherming en ontwikkeling van de ecologische waarden en kenmerken en landschappelijke waarden en kenmerken.
Effecten-beoordeling	-Met betrekking tot artikel 3.24 lid 1a kan gesteld worden dat er geen voornemens zijn tot ingrepen op watersystemen die van invloed kunnen zijn op de daarmee samenhangende ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken. - Met betrekking tot artikel 3.24 lid 1b dient een passende landschappelijke inpassing gegarandeerd te worden. Gewaarborgd dient te worden dat het grondwater niet verontreinigd wordt door stoffen die vrijkomen als gevolg van het gebruik van de nieuwe locatie en de herinrichting. Dit kan het gevolg zijn van productieprocessen op de locatie, sanitair gebruik en uitspoeling van verontreiniging vanuit het bestratingsmateriaal. In het laatste geval dient men te denken in het geval er los bestratingsmateriaal (steenslag, puin) gebruikt wordt dat verontreiniging bevat. Er dient een lichtplan gegarandeerd te worden dat de lichtbelasting op de omgeving zoveel mogelijk beperkt. B.v. geen permanente buitenverlichting voor beveiliging bij afwezigheid. -Met betrekking tot artikel 3.24 lid 1c: de nieuwe locatie ligt wel dieper in de Groenblauwe mantel, maar is gunstiger gelegen wat betreft bescherming van gevoelige landschappelijke en ecologische structuren binnen de Groenblauwe mantel. Deze hebben in de eerste instantie betrekking op bescherming van rust- broed- en foerageergebied gebied van vogels, groot wild, vleermuizen en overige beschermde zoogdieren. Op de nieuwe locatie is landschappelijke inpassing mogelijk die een positieve bijdrage levert aan versterking van de bestaande ecologische en landschappelijke waarden en kenmerken. Deze biedt tevens betere mogelijkheden om negatieve effecten op de omgeving te verminderen ten opzichte van de vorige locatie.
Conclusie	Er wordt verwacht dat de verplaatsing van de locatie een positief effect heeft op bescherming van rust- broed- en foerageergebied gebied van vogels, groot wild, vleermuizen en overige beschermde zoogdieren binnen de Groenblauwe mantel. Op de nieuwe locatie zijn goede mogelijkheden om de landschappelijke kwaliteiten te versterken. Om te voldoen aan de regelgeving van §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB dienen waarborgen gegeven worden betreffende een landschappelijke inpassing, het voorkomen van verontreiniging en beperking van lichtbelasting.

4.3 Soortenbescherming

4.3.1 Vaatplanten

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2 Wnb §3.3	<i>Habitatrichtlijn</i> Een viertal inheemse plantensoorten zijn strikt beschermd middels bijlage 4 van de Habitatrichtlijn. Deze vaatplanten betreffen de drijvende waterweegbree, kruipend moerasscherm, groenknolorchis en zomerschroeforchis. Voor bijlage 4-soorten geldt de strikte bescherming ook buiten hun prioritair aangewezen habitatgebieden. Genoemde soorten zijn te strikt gebonden aan een hoogwaardig natuurlijk milieu van water, moerassen en vochtige heide en blauwgraslanden om buiten natuurlijk gebied te verwachten. De drijvende waterweegbree is als habitatrichtlijnsoort landelijk de minst zeldzame vaatplant en komt tamelijk wijdverspreid in de provincie Noord-Brabant voor. De soort is gebonden aan een hoogwaardige zachte waterkwaliteit van beken en vennen. <i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming vallen 76 soorten vaatplanten waarvan de meeste uiterst zeldzaam zijn. Onder deze beschermingscategorie een hoog aandeel van zeldzame akkeronkruiden die als gevolg van de intensivering van de akkerbouw vrijwel uit het agrarisch landschap verdwenen zijn. Een aantal zeer zeldzame soorten uit onderhavige beschermingscategorie groeit op stenige standplaatsen en kan op oude muren aangetroffen worden. In tegenstelling tot de voormalige Flora- en Faunawet zijn door de Wet natuurbescherming niet alle orchideeënsoorten meer beschermd. Onder de nationale bescherming vallen zo'n 8 soorten die allen in de provincie Noord-Brabant uiterst zeldzaam of uitgestorven zijn.
Bronnen onderzoek	Binnen de 1 km-Straal vermelden de NDFF-gegevens geen beschermde plantensoorten. Binnen 1 tot 5 km-straal wordt alleen de drijvende waterweegbree vermeld. Deze soort is te strikt gebonden aan een hoogwaardig zacht watermilieu om nabij het plangebied te verwachten
Waarnemingen	Tijdens het veldbezoek werd op nieuwe locatie alleen algemene onkruiden (herderstasje, klein kruiskruid en vogelmuur) en algemene graslandplanten (ridderzuring, paardenbloem, Jakobskruid) waargenomen. Over het algemeen is de jonge grasmat van Engels raaigras kruidarm. Langs de slootkanten kunnen wat natuurlijke grassen (gewoon struisgras, gestreepte witbol) en ruigtekruiden (grote brandnetel, speerdistel) worden waargenomen. Door zijn inrichting en het voormalig intensief gebruik voor tuinbouwdoeleinden kan het perceel als weinig geschikt beoordeeld worden om botanische waarden te verwachten. Ook op de oude locatie werden geen bijzondere botanische kwaliteiten geconstateerd en zijn de condities daartoe gering.
Effecten beoordeling	<i>Conclusie</i> De begroeiing is van een te algemeen soort om bijzondere botanische waarden te verwachten. Natuurlijke en duurzame standplaatsen van beschermde plantensoorten en van andere soorten die enige botanische waarden vertegenwoordigen, kunnen geheel uitgesloten worden binnen het plangebied en directe omgeving. Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken kunnen daarom ook uitgesloten worden.

4.3.2 Zoogdieren (grondgebonden)

Voorkomen en bescherming	
Habitatrichtlijn Wnb§3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Onder de Europese bescherming van de Habitatrichtlijn vallen een aantal zeezoogdieren, die vanzelfsprekend binnenlands uitgesloten kunnen worden. Binnenlands kunnen als Europees beschermde zoogdieren wel bever, otter, noordse woelmuis en verschillende soorten vleermuizen verwacht worden. De groep van vleermuizen wordt in een apart hoofdstuk behandeld. De bever is een soort die vanuit het rivierengebied steeds verder via de beekdalen zuidwaarts in Brabant oprukt. Ook van de otter vertoont een soortgelijk verspreidingspatroon, maar is alsnog veel zeldzamer. Uitgezonderd van vleermuizen ligt het plangebied in het algemeen te ver buiten het landelijk verspreidingsgebied en specifiek habitatgebied van soorten waarvoor het strikte beschermingsregime van de Habitatrichtlijn geldt om deze te verwachten.
Nationaal beschermd ('andere soorten') Wnb §3.3	<i>Nationaal bescherming zonder vrijstelling</i> Voor soorten die onder de nationale bescherming vallen gelden ruimere mogelijkheden voor ontheffing en vrijstelling dan voorgaande categorie van strikt beschermde soorten. Een verbod tot verstoring, zoals dit vastgelegd is in art.3.5 lid 4 voor zoogdiersoorten die vallen onder de Habitatrichtlijn is voor deze beschermingsgroep niet van toepassing. Dit impliceert daar de verblijfplekken alleen beschermd zijn tegen een directe fysieke aantasting en het functioneel leefgebied voor de instandhouding daarvan geen strikte bescherming geldt. Voor een aantal zeer algemene soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling en is alleen de zorgplicht van toepassing. Deze vrijstelling geldt o.a. kleine zoogdieren als bosspitsmuis, huisspitsmuis, bosmuis, veldmuis en egel en grotere dieren als ree, vos, haas en konijn. Een bescherming zonder vrijstelling van kleine marterachtigen, als wezel, bunzing en hermelijn geldt alleen voor de provincies Noord-Brabant en Noord-Holland en sinds 1 december 2019 ook voor de provincie Overijssel. Deze soorten komen vrij algemeen voor en zijn moeilijk vast te stellen.
Effectenbeoordeling	
Bronnen onderzoek	<i>Habitatrichtlijn</i> De NDFF-gegevens vermelden buiten vleermuizen geen Habitatrichtlijnsoort binnen de 1 km-straal. Pas binnen de 5-10 km wordt de bever als eerste habitatrichtlijnsoort vermeldt. <i>Overige soorten</i> Uit het middelzware beschermingsregiem van andere soorten waarvoor geen vrijstelling geldt vermelden de NDFF-gegevens binnen de 1 km-straal alleen de bunzing. Binnen de 1-5 km-straal worden eekhoorn, boomarter, steenarter, wezel en damhart vermeldt.
Waarneming	Buiten molshopen werden geen waarnemingen van zoogdieren gedaan binnen de planlocaties. Nabij de huidige bouwplaats werden in ligplekken van reeën in het achterliggend bos geconstateerd.
Effecten	<i>Habitatrichtlijn</i>

	Op basis van de bekende verspreidingsgegevens, landschapskenmerken en specifieke habitatvereisten kunnen zoogdiersoorten die middels d habitatrichtlijnssoorten voor de planlocaties geheel uitgesloten worden. <i>Andere soorten</i> Op basis van de analyse van de verspreidingsgegevens, habitatgebruik en landschapskenmerken kunnen binnen de omgeving van het plangebied verwacht worden eekhoorn, boommarter, bunzing, steenmarter en damhert uit de categorie van 'Andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt. De steenmarter is uit deze omgeving nog weinig bekend en wordt minder direct verwacht, maar kan op voorhand nooit volledig uitgesloten worden gelet op een grillig verspreidingsbeeld. De huidige bloemencorsowerkplaats ligt binnen een tamelijk optimaal habitatgebied van boommarter, eekhoorn en damhert. Ook zijn de omstandigheden gunstig om wezel en bunzing dicht bij de huidige bouwlocatie te verwachten. Er werden echter geen aanwijzingen gevonden dat genoemde soorten verblijfplekken binnen en nabij de huidige corsobouwlocatie onderhouden. De bebouwing op deze locatie is grotendeels geheel ontoegankelijk voor genoemde soorten en de omgeving waarschijnlijk te verstoord door de jaarlijkse corsobouwactiviteiten. Niet uitgesloten kan worden dat kleine marterachtigen verblijfplekken op het nabijgelegen erf onderhouden en dat de corsobouwplaats wel onderdeel is van het leefgebied. Eekhoornnesten en geschikte verblijfsbomen van boommarter werden niet geconstateerd binnen en nabij de locatie. Voor de nieuwe locatie, waar substantiële houtbegroeiingen ontbreken, zijn boommarter en eekhoorn die een specifieke binding met oude bossen hebben weinig relevant. Bunzing en wezel zullen het grote open oppervlak waar de nieuwe locatie uit bestaat, mijden en zich hooguit langs de terreinranden verplaatsen. De locatie biedt genoemde soorten geen enkele geschikte verblijfsmogelijkheid; verblijfplekken kunnen hier redelijkerwijs geheel uitgesloten worden op basis van de inrichting die onvoldoende beschutting biedt. Als soorten waarvoor een vrijstelling kunnen kleine bodem bewonende zoogdieren als woelmuizen en spitsmuizen schade ondervinden als gevolg van grondwerkzaamheden op de nieuwe locatie. Bij het aantreffen van deze soorten dient de zorgplicht in acht worden genomen. Bij het verwijderen van materialen, bebouwing en groen op de oude locatie dient rekening gehouden te worden met schuilende kleine zoogdieren en marterachtigen. Dit dient zorgvuldig te gebeuren en bij het aantreffen daarvan dient ook de zorgplicht in acht worden genomen en eventueel vluchtmogelijkheden geboden te worden.
Conclusie	Verwacht dat de voorgenomen verhuizing naar de nieuwe locatie en gunstig effect zal sorteren op het leefgebied van een aantal beschermde soorten zonder vrijstelling als boommarter, eekhoorn en kleine marterachtigen (wezel, bunzing). Ook wordt verwacht wordt dat de verhuizing een gunstig effect zal sorteren op het rustgebied van groot wild als damhert en ree. Negatieve effecten op verblijfplekken van genoemde soorten als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling worden niet verwacht; wel dient bij uitvoering van

	werkzaamheden rekening gehouden te worden dat de huidige locatie deel kan zijn van het leefgebied van genoemde soorten. Bij het aantreffen van daarvan en overige zoogdieren, al of niet vrijgesteld, dient de zorgplicht in acht worden genomen.
--	---

4.3.3 Zoogdieren (vleermuizen)

Bescherming en voorkomen	
Bescherming Wnb § 3.2	Alle in Nederland voorkomende vleermuizen staan vermeld in Tabel 3 bijlage IV van de Europese habitatrichtlijn en zijn daardoor op Europees niveau beschermd. Deze bescherming betreft ook de vaste rust- en verblijfplaatsen. Onder deze vaste rust- en verblijfplaatsen wordt verstaan: "het gehele systeem waarvan een populatie gebruik maakt tijdens de jaarcyclus van de soort". <i>Vleermuizen onderhouden verschillende type verblijfplekken als paarverblijven, winterverblijven, kraamverblijven en zomerverblijven. Voor de staat van instandhouding van de lokale populatie van de soort zijn de kraamverblijven en de grote winterverblijven van het grootst belang. In gebruik van paarverblijven zijn vleermuizen het meest flexibel. In de loop van het seizoen wisselen vleermuizen regelmatig van verblijfplaats waarbij gebruik wordt gemaakt van vaste routes tussen de verblijfplekken. Eveneens tussen foerageergebieden en verblijfplaatsen onderhouden vleermuizen vaste routes. Bij het gebruik van deze routes oriënteren vleermuizen zich op lijnvormige elementen in het landschap zoals bomenlanen, kanalen en houtwallen.</i> <i>Dit gehele systeem van verbindingsroutes en foerageergebieden die het functioneren van de verblijfplaatsen voor hun specifieke functies mogelijk maakt wordt de functionele leefomgeving genoemd. Ingrepen binnen de functionele leefomgeving die het functioneren van de verblijfplaatsen aantasten worden door de wetgever gelijkgesteld aan de aantasting van verblijfplekken zelf. In deze zin is de functionele leefomgeving even strikt beschermd als de verblijfplekken.</i>

Effectenbeoordeling	
Bronnen onderzoek	De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km-straal de Laatvlieger en gewone dwergvleermuis. Binnen de 1-5 km-straal worden een vrij groot aantal soorten verwacht als ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en meervleermuis. Als zeldzamere soorten worden franjestaart, bosvleermuis grijze grootoorvleermuis vermeld. Uitgezonderd meervleermuis en watervleermuis, die aan open water gebonden zijn, zijn alle genoemde soorten ook relevant voor het plangebied gelet op het brede landschapsgebruik van vleermuizen.
Toelichting	<i>Tijdens de veldbezoeken wordt onderzoek gedaan naar verblijfplekken, verblijfssporen en verblijfsmogelijkheden in en aan bebouwing en bomen. Vleermuisverblijfplaatsen in bebouwing kunnen in het algemeen aangetroffen worden onder dakpannen, tussen dakbeschot, boeiboorden, onder gevelbekleding, in spleten en kieren in muren of in de spouw door open stootvoegen. In bomen kan verblijf gevonden in holtes, gaten en diepe spleten en achter loshangende schors. Tijdens inspecties op zicht worden zelden verblijvende vleermuizen aangetroffen. Ook sporen die wijzen op vleermuizenverblijf zijn meestal schaars. De verblijfplekken worden meestal</i>

	<i>ontdekt op basis van het gedrag van vleermuizen na het verlaten van de verblijfplek. Hiervoor is uitgebreider onderzoek nodig tijdens de uren dat vleermuizen actief zijn en over een langere periode binnen de jaarlijkse actieve seizoenen. Tijdens het veldonderzoek worden daarom in de eerste instantie een inschatting gemaakt van de verwachtingskans op basis van de aanwezige verblijfsmogelijkheden.</i>
Waarnemingen	Het seizoen waarin het veldbezoek vond plaats buiten het actieve seizoen van vleermuizen, waardoor geen zomerverblijfplekken kunnen worden geconstateerd. Er werden geen verblijvende vleermuizen geconstateerd, noch duidelijke verblijfssporen.
Geschiktheid	De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuis in Nederland die vrijwel overal binnen de bebouwde omgeving voorkomt. De meeste waarnemingen hebben betrekking op deze soort. De soort verblijft voornamelijk in bebouwing. Deze soort kan vrijwel zeker binnen of nabij de planlocaties verwacht worden, evenals de bewonende rosse vleermuis. De rosse vleermuis is een specifiek bewoner van holten in bomen en daardoor voor zijn verblijfplekken afhankelijk van oude bomen van lanen, bossen en stadsparken. De laanbomenstructuur kan deel uitmaken van trek- en foerageerstructuur van meerdere soorten, waaronder de zeldzamere soorten grijze grootoorvleermuis en franjestaart.
Verblijfplekken	De bebouwing die verwijderd wordt op de huidige locatie is onderzocht op verblijfsmogelijkheden en daarvoor als ongeschikt beoordeeld wegens het materiaal van metalen plaatwerk waarmee deze gebouwd zijn. Metaal heeft een te gering isolerend vermogen om een buffer te bieden tegen temperatuurextremen. Verblijfplekken achter metaal bieden daarom niet het stabiele klimaat dat een verblijfsvoorwaarde voor vleermuizen is. De enige geschikte verblijfsmogelijkheid die geconstateerd werd is aan een oude zomereik op de huidige werkplek, vrijwel direct naast de plek waar de werktent wordt opgesteld. De boom is deels ontschorst en toont brandschade. Verblijfsmogelijkheden van boombewonende vleermuissoorten, als de rosse vleermuis, zijn aanwezig achter de schors en mogelijk in hopen. Verwacht dat de huidige gebruiksfunctie van de locatie als bloemencorsowerkplaats voor vleermuizen een te onrustige omgeving biedt voor vestiging van verblijfplekken. Verblijfplekken worden momenteel in de genoemde boom daarom niet direct verwacht. Binnen de invloedssfeer van de huidige werklocatie werden ook verblijfsmogelijkheden, als spechtenholten in oude bomen en achter losse schors, in het achterliggend bos geconstateerd. Op de nieuwe locatie ontbreken elementen die verblijf aan vleermuizen kunnen bieden geheel.
leefgebied	De huidige corsobouwlocatie is gesitueerd binnen laanbomenstructuur waarvan verwacht kan worden dat deze van meer dan gemiddeld belang is als trek- en foerageerstructuur van vleermuizen. Activiteiten op de locatie die in de avonduren worden uitgevoerd kunnen een negatief sorteren op het leefgebied van vleermuizen. In dit opzicht is de verhuizing wenselijk.

	De nieuwe locatie kan van een aanzienlijk minder belang geacht worden binnen het leefgebied van vleermuizen wegens inrichting, landschappelijke omgeving en het intensief agrarisch gebruik in het nabije verleden. Een geschikte nieuw groene inrichting kan de lichtbelasting in de avonduren vanuit de nieuwe werkplaats beperken en voor vleermuizen zelfs een landschappelijke verbetering betekenen.
Boom met verblijfsmogelijkheden	
Conclusie	Verblijfplekken Verwacht dat de voorgenomen verhuis- en inrichtingsactiviteiten activiteiten geen negatieve effecten soorten op verblijfplekken van vleermuizen. Verwacht wordt dat verplaatsing uiteindelijk een positief effect sorteert op de verblijfsmogelijkheden van vleermuizen op de huidige locatie en aanliggend bosgebied. Op de nieuwe locatie gaan geen verblijfsmogelijkheden van vleermuizen verloren, noch bestaat de mogelijkheid tot verstoring van verblijfplekken. Leefgebied Verwacht wordt dat de voorgenomen verhuizing van de bloemencorsowerkplaats een gunstig effect sorteert op het leefgebied van en verblijfsmogelijkheden voor vleermuizen. De huidige werkplek is gesitueerd op een gevoelige locatie binnen het leefgebied van vleermuizen. Op basis van de Wet natuurbescherming kan een verhuizing als zeer wenselijk zo niet noodzakelijk geacht worden. De nieuwe locatie is landschappelijk gunstiger gelegen binnen meer uitgesproken agrarisch gebied en ligt minder direct nabij meer optimaal leefgebied van vleermuizen. De locatie bevat momenteel geen elementen die anders dan van een zeer gemiddeld belang zijn binnen het leefgebied van vleermuizen. De nieuwe locatie biedt goede mogelijkheden om verstoring van dit optimaal leefgebied verder te beperken door een geschikte landschappelijke inpassing.

4.3.4 Vogels

Bescherming	
Toelichting	Alle vogels zijn Europees beschermd door middel van de Vogelrichtlijn. In de Wet natuurbescherming worden alle broedende vogels strikt beschermd. De wet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is. Van een aantal vogelsoorten worden de nesten ook buiten het broedseizoen beschermd (zie overzicht hieronder). Voor een verdere toelichting zie bijlage2.

Beschermings-categorieën.	Soorten uit categorieën 1, 2, 3 en 4 (een ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk is. <i>Nesten jaarrond beschermd, vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd.</i> <i>Soorten: Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif, en Zwarte wouw.</i> Soorten uit de categorie 5, jaarrond bescherming verblijfplekken optioneel <i>Soorten: Blauwe reiger, Boerenwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiswaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenvalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht.</i> Overige soorten: verblijfplekken alleen beschermd indien sprake is van een daadwerkelijk broedgeval <i>Soorten: overige soorten</i>
Voorkomen en verspreiding	
Categorie 1, 2, 3 en 4 Wnb §3.1	Verblijfplekken in gebouwen Uit deze zwaarste beschermingscategorie worden vallen een aantal soorten die als uitgesproken cultuurvolgers gelden en voor hun verblijfsmogelijkheden geheel afhankelijk van bebouwing zijn. Binnen een landelijke omgeving met kleinschalige bebouwing betreffen dit huismus, kerkuil en steenuil. deze soorten zullen het grote oppervlak aan landbouwgronden vermijden en zich verplaatsen en voedsel zoeken binnen de bebouwde linten en langs groenstructuren. Gierzwaluw en slechtvalk zoeken meer verstedelijk gebied op om te nestelen en kennen en breder landschappelijk gebruik. De gierzwaluw broedt op plekken als onder dakpannen en in holten en nissen in of aan de bebouwing. De slechtvalk broedt uitsluitend in hoge bebouwing of op andere hoge objecten die door mensenhanden gebouwd zijn. Verblijfplekken voornamelijk in bomen Onder de zware beschermingscategorie vallen ook een aantal roofvogels die nesten onderhouden in bomen. De nestelplekken kunnen holten in bomen betreffen, zelfgemaakte nesten in bomen en grote nesten in bomen van andere vogels. Veel van deze soorten zijn gebonden aan bossen en bosranden of foerageren boven het open veld. Soorten als buizerd, havik, wespendif, boomvalk, sperwer en ransuil vallen binnen deze categorie. Andere soorten anders dan roofvogels uit deze beschermingscategorie zijn roek en ooievaar. De roek is een koloniebroeder en de ooievaar wijkt ook uit naar menselijke bouwwerken als hoogspanningsmasten en schoorstenen.
Categorie 5 Wnb §3.1	De strikte bescherming van nestelplekken van alle soorten uit de deze categorie geldt alleen als er zwaarwegende ecologische omstandigheden daartoe aanleiding geven. De jaarronde bescherming geldt alleen als de populatie sterk onder druk staat. Meeste van deze soorten staan ook vermeld op bijlage 4 van de Habitatrichtlijn waardoor Wnb artikel 3.5 van toepassing is, wat in principe betekent dat de nestel- en verblijfplekken jaarrond beschermd zijn en verstoring niet toegestaan is. Echter voor de Nederlands situatie is de wetgeving aangepast en is ook voor deze soorten alleen de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1) van toepassing. In het algemeen geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid. De bescherming houdt verband met de schaarste van het type nestgelegenheid.

	Boerenzwaluw en huiszwaluw worden vaak als koloniebroeders aangetroffen op boerenerven en onderhouden vaste verblijfplekken waar ze jaarlijks weer naar terugkeren. De meeste soorten uit deze middelzware beschermingscategorie onderhoudt in principe geen vaste nestelplekken, zoals een aantal algemene tuin en stadsvogels, maar keren wel vaak tot dezelfde plek of locatie terug.
Overig Wnb §3.1	Voor de groep uit de laagste beschermingscategorie geldt de bescherming van de nesten en broedplekken in alle gevallen uitsluitend als daadwerkelijk sprake is van een broedgeval. Hiervoor is artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 van toepassing. Verbod van opzettelijke verstoring is bij ingang Wnb niet (meer) van toepassing voor deze categorie.

Effectenbeoordeling	
Bronnen onderzoek	<i>Categorie 1,2,3 en 4</i> De NDFF-gegevens melden binnen de 1 km -straal uit deze beschermingscategorie kerkuil en huismus als soorten die verblijf in bebouwing onderhouden en de buizerd als soort die verblijfplekken in bomen onderhoud. Binnen de 1-5 km-straal worden wespandief, boomvalk, sperwer, ransuil en havik als soorten vermeldt die in bomen broeden en gierzwaluw en steenuil die verblijf in bebouwing zoeken.
Waarnemingen	Waarnemingen betroffen een aantal algemene tuin- en stadsvogels. De buizerd werd overvliegend waargenomen. In het bos achter huidige bloemencorsowerkplaats werden op twee plekken resten van grote vogelnesten waargenomen.
Effecten	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in gebouwen (cat. 1,2,3 en 4)</i> Er zijn geen huismussen waargenomen en geen aanwijzingen dat de bebouwing verblijfplekken bevat. De huidige locatie van de bloemencorsowerkplaats biedt niet het type begroeiing waarbinnen huismussen verwacht worden. Deze vermijden besloten bosstructuren. De loodsen en schuur zijn ongeschikt om nestgelegenheid te bieden, mede door het gering isolerend vermogen van het materiaal waarvan deze gebouwd zijn. De nieuwe locatie biedt een te open terreingesteldheid en niet de afwisseling van landschapselementen om voor huismussen van bijzonder belang te zijn. Geschikte bebouwing op beide locaties om verblijfplekken van uilen, gierzwaluw en slechtvalk te verwachten ontbreekt. Gelet op het oppervlak en inrichting van beide locatie wordt geen aantasting van functioneel leefgebied verwacht van soorten die verblijfplekken in bebouwing onderhouden. Het wegvallen van een bron van lichtbelasting in de avonduren op de huidige corsobouwlocatie kan een verbetering betekenen van het leefgebied van nachtvogels, zoals kerkuil en steenuil, die langs boomrijen trekken om te foerageren. <i>Jaarrond beschermde verblijfplekken in bomen (cat. 1,2,3 en 4)</i> De omgeving aan de oostkant van de Heischoorstraat, waar de huidige bloemencorsowerkplaats gevestigd is, toont door een afwisseling van bos en open landschap een zeer geschikte omgeving als leefgebied van roofvogels die nesten in bomen onderhouden. Aan de westkant van de Heischoorstraat, waar de nieuw locatie wordt gesitueerd, ligt meer de nadruk op het agrarisch gebruik

	en biedt het landschap een geringere landschappelijke afwisseling. Factoren die een ongunstigere omgeving voor roofvogels bieden. De huidige locatie ligt binnen en bosstructuur die bijzonder gunstig voor roofvogels om daar hun nestplek te vestigen. Nestplekken werden niet waargenomen binnen de invloedsfeer van de huidige werkplaats, wel enkele resten van grote nesten in het achterliggend bos. Activiteiten op de werkplek, vooral in de avonduren, kunnen van negatieve effect zijn op rustgebied van roofvogels en hen verhinderen om nabij de locatie te nestelen. De nieuwe locatie ligt buiten het optimale leefgebied en verder verwijderd van hun broedgebied. In alle opzichten sorteert de verhuizing een gunstig effect op deze soortgroep. <i>Catg.5</i> Bijzondere verblijfsmogelijkheden voor bosvogels uit deze categorie, zoals de verschillende soorten spechten, boomkruiper, boomklever en bosuil, bieden de veel oude bomen ter plekke van de huidige locatie en aanliggend bos. Echter deze blijven intact en vallen buiten de voorgenomen ingrepen. Voor soorten uit deze categorie die verwacht kunnen worden geldt alsnog dat er geen ecologische omstandigheden zijn om nesten van deze soorten een jaarrond beschermde status te geven. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient wel het broedseizoen voor deze soorten in acht worden genomen bij het verwijderen van groen en slopen van bebouwing. <i>Overig</i> Voor algemene tuinvogels is beperkte nestgelegenheid aanwezig binnen het groen op de locaties. Om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen dient daarom het broedseizoen in acht worden genomen bij het verwijderen daarvan.
Conclusie	<i>Jaarrond beschermde verblijfplekken</i> Binnen de invloedsfeer het plangebied worden op basis van het veldbezoek geen nesten en geschikte of onverstoorde verblijfsmogelijkheden voor vogels uit de strikte beschermingscategorie die in bomen en gebouwen nestelen vastgesteld en deze worden ook niet verwacht. <i>Leefgebied</i> De voorgenomen ontwikkeling betekent een vermindering van de verstoring op het leefgebied van roofvogels en nachtvogels. <i>Algemeen</i> In het algemeen geldt om bij de uitvoerende werkzaamheden het broedseizoen in acht te nemen bij sloop van de bebouwing en ingrepen in het groen om een overtreding van artikel Wnb artikel 3.1 lid 2 te voorkomen. Zie verder hoofdstuk 6.1 voor nadere toelichting.

4.3.5 Reptielen

Bescherming en voorkomen Wnb § 3.2	De enige habitatrichtlijnsoort onder de reptielen waarvan verspreid binnen Noord-Brabant natuurlijke populaties voorkomen is de gladde slang. Deze zeldzame soort komt binnen hoogwaardig natuurgebied van hoogveen, heide en bos voor en telt binnen Brabant een viertal kernpopulaties die verspreid deels in
---	---

Wnb § 3.3.	het oosten van Noord-Brabant, en deels in het westen van de provincie liggen. Een van die kernpopulaties komt voor in de aaneengesloten gebieden de Lage Maten, Oude Buisse Heide en het landgoed De Moeren op slechts enkele kilometers afstand westelijk van het plangebied. De gladde slang is een soort die en strikte binding kent met heide, heideachtig terrein, hoogveen en met als randbiotoop open of jonge bossen. De enige reptielen die in Brabant met een meer regelmatige frequentie voorkomen zijn de levendbarende hagedis en hazelworm. Deze soorten vallen onder het middelzware beschermingsregime van ‘andere soorten’ waarvoor de provincie Noord-Brabant geen vrijstelling verleent. De levendbarende hagedis is een tamelijk algemene soort van heide en heideachtig terrein. De hazelworm is binnen Brabant een tamelijk zeldzame soort en komt binnen een zeer beperkt verspreidingsbeeld voor. De soort is gebonden aan heideterrein en bosgebied met een structuurrijke onderbegroeiing. Waarneming van genoemde soorten binnen de provincie Noord-Brabant op agrarisch terrein zijn van een uiterste incidentele aard.
Effecten beoordeling	<i>Bronnenonderzoek</i> De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal geen reptielen. Binnen de 1-5 km worden de levendbarende hagedis en gladde slang vermeldt. De vindplaats van deze soorten is vrijwel zeker de Oude Buisse Heide, landgoed de Moeren en aanliggend natuurlijk gebied. <i>Waarnemingen</i> Het bezoek vond plaats in een tijd van het jaar die ongeschikt is voor waarneming van reptielen. <i>Effecten en geschiktheid</i> Hoewel de gladde slang en levendbarende hagedis op relatief korte afstand van de planlocaties voorkomen kunnen ze op basis van het bekende verspreidingsbeeld en specifieke habitatvereisten voor de planlocaties uitgesloten worden. De planlocaties werd tijdens het veldbezoek door het ontbreken van geschikte begroeiingsstructuren en terreintype als ongeschikt beoordeeld om reptielen te verwachten. <i>Conclusie</i> Aanwezigheid van reptielen en negatieve effecten op hun leefgebied als gevolg van de voorgenomen ingrepen kunnen op basis van ligging en inrichting van de planlocaties geheel uitgesloten worden.

4.3.6 Amfibieën

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2 en §3.3	<i>Habitatrichtlijn</i> Voor de meeste strikt beschermde amfibieën die binnen een zekere frequentie binnen een natuurlijk verspreidingspatroon in de provincie Noord-Brabant voorkomen, als heikikker, poelkikker en rugstreeppad en kamsalamander geldt dat dat deze een tamelijk strikte binding hebben met hoogwaardig natuurgebied van heide, heideachtig terrein, stuifzanden, natuurlijke graslanden en een kwalitatief hoogwaardig watermilieu. Theoretisch gezien geldt de
---	---

	binding aan natuurgebied minder voor de rugstreeppad. De rugstreeppad is een meer mobiele soort van minder stabiele watermilieus die landelijk op veel plekken in agrarisch gebied en tot binnen stedelijk gebied voorkomt. Binnen Brabant is de soort betrekkelijk zeldzaam en wordt de buiten de optimale biotoop van heide en stuifzanden veel minder vaak aangetroffen dan elders in het land. De soort is in het algemeen een kolonisor op allerlei braakliggend terrein en plant zich daar veelal voort in ondiepe tijdelijke plassen. <i>Nationaal beschermd (zonder vrijstelling)</i> De enige nationaal beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt die binnen de provincie Noord-Brabant vrij algemeen voorkomen zijn de vinpootsalamander en alpenwatersalamander. De vinpootsalamander is te specifiek gebonden aan heidevennen om buiten natuurgebied te verwachten. De alpenwatersalamander is minder kieskeurig en is in de eerste instantie een soort van bosvijvers. <i>Nationaal beschermd (vrijstelling)</i> Voor een vijftal soorten beschermde amfibiesoorten die landelijk zeer algemeen voorkomen geldt een vrijstelling. Deze soorten betreffen de kleine watersalamander, bruine kikker, twee soorten groene kikkers (bastardkikker en meerkikker) en de gewone pad. De meerkikker komt algemeen in het westelijk deel van het land voor en is in het oosten zeldzaam. Voor deze soorten geldt alleen de zorgplicht.
Bronnen onderzoek	De NDFF-gegevens vermelden binnen de 1 km-straal als enige amfibiesoort de strikt beschermde kamsalamander. Pas binnen de 1-5 km-straal worden de eveneens strikt beschermde poelkikker en heikikker vermeld en de alpenwatersalamander als soort waarvoor de middelzware bescherming zonder vrijstelling geldt. De rugstreeppad wordt pas binnen de 10-25 km-straal.
Waarnemingen	Het bezoek vond plaats in een tijd van het jaar die ongeschikt is voor waarneming van amfibieën.
Effecten beoordeling	In meer algemene zin zijn de landschappelijk omgeving en de geïsoleerde landschappelijke ligging van de planlocaties van de bekende habitatgebieden binnen heide- en heideachtig terrein factoren om soorten waarvoor een strikte bescherming uit te sluiten. Niet alleen het agrarisch terrein vormen een barrière, maar ook de nabijgelegen bossen bevatten onvoldoende natte structuren om de planlocaties vanuit de nabijgelegen optimale habitatgebieden te bereiken. In meer directe zin tonen de planlocaties een ongeschiktheid om beschermde amfibieën die meer direct aan een watermilieu gebonden als de verschillende salamandersoorten, poelkikker en heikikker door de afwezigheid van een stabiel watermilieu. Buiten verspreid liggende kleine tuinvijvers ontbreken geschikte stabiele visvrije voortplantingswaters binnen de planlocaties en wijdere omgeving. Hooguit kunnen een aantal algemene en weinig kieskeurige soorten verwacht worden die minder direct aan het watermilieu geboden. Dit betreffen in de eerste instantie gewone pad en bruine kikker, opportunistische soorten die weinig kieskeurig zijn wat betreft voortplantingswater. Voor beide soorten geldt een vrijstelling en uitsluitend de zorgplicht.

Conclusie	Negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen ontwikkelingen op beschermde amfibieën waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden niet verwacht. Wel dient voor een aantal beschermde amfibieën waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht (Wnb §1.3 art 1.11) in acht worden genomen
------------------	---

4.3.7 Vissen

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2 en §3.3	Bescherming Onder de habitatrichtlijn vallen een aantal zoutwatervissen die vanzelfsprekend voor het plangebied uitgesloten kunnen worden. Onder de nationale bescherming vallen een aantal vissen die aan een hoogwaardig beekmilieu gebonden zijn als beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal en beekdonderpad. De elrits en gestippelde alver zijn zeldzame vissoorten die alleen nog in enkele beken in Zuid-Limburg voorkomen. De grote modderkruiper is een soort van sloten en waters met een modderbodem en komt vooral voor binnen laagveengebieden en het rivierengebied voor. De Brabantse verspreiding ligt vooral in de invloedsfeer van de grote rivieren.
Effecten beoordeling	Effecten Een stabiel watermilieu ontbreekt geheel binnen het plangebied en de invloedsfeer daarvan. Deze soortgroep daarom niet relevant in het kader van deze beoordeling.
Conclusie	Wegens het ontbreken van een geschikt watermilieu kunnen negatieve effecten op beschermde vissoorten en hun leefgebied geheel uitgesloten worden.

4.3.8 Libellen en vlinders

Bescherming en Voorkomen Wnb §3.2 Wnb §3.3	Habitatrichtlijn Onder de Europese bescherming van de habitatrichtlijn vallen 7 soorten dagvlinders en 8 soorten libellen. Genoemde soorten zijn allen zeldzaam en gebonden aan hoogwaardige milieus van heide, vennen, beken, moerassen en rivieren. Voor de provincie Noord-Brabant zijn de drie witsnuitlibellen, sierlijke, oostelijke en gevlekte witsnuitlibel, van bijzondere belang. Witsnuitlibellen zijn specifiek gebonden zijn aan het zwak gebufferd watermilieu van vennen en andere kleine waters. Op basis van hun zeldzaamheid, verspreidingsbeeld en specifieke habitatvereisten kunnen deze soorten buiten hun natuurlijke biotopen, die voornamelijk in natuurgebieden gelegen zijn, uitgesloten worden.
	Nationale bescherming Onder de nationale bescherming zonder vrijstelling vallen 20 soorten dagvlinders en 7 libelsoorten. De meeste soorten zijn dusdanig zeldzaam en/of stellen een dusdanige specifieke biotoopeisen dat de verwachtingskans om deze soorten binnen verstedelijkt en agrarisch gebied aan te treffen bijzonder klein is.
Bronnen onderzoek	Binnen de 0-1 km-straal worden geen soorten vermeldt. Binnen de 1-5 km-straal worden grote weerschijnvlinder, grote vos en bosbeekjuffer vermeld.

Waarnemingen	Het veldbezoek vond plaats in een tijd van het jaar die ongeschikt is voor waarneming van vlinders en libellen.
Effecten beoordeling	De hierboven genoemde soorten die door de NDFF-gegevens worden vermeld zijn te zeer gebonden specifieke milieus van stromend water en vochtige bossen om anders dan op incidentele basis binnen en nabij het plangebied te verwachten. De grote vos is een dagvlinder die tot 2013 landelijk uitgestorven leek, maar waarvan vooral de laatste jaren de aantallen sterk zijn toegenomen. Waarschijnlijk betreffen dit vooral trekvlinders; nog weinig bekend is over het voortplantingssucces van de soort in ons land. Beide planlocaties tonen een kruidarme begroeiing die dagvlinders weinig te bieden heeft en ligt buiten het essentieel habitatgebied van libellen. Hooguit kunnen een aantal zeer algemene dagvlindersoorten als de verschillende koolwitjes, bont zandoogje, boomblauwtje, kleine vos en dagpauwoog verwacht worden. Uit de groep van libellen worden hooguit een aantal algemene en mobiele soorten, als paardenbijter en de verschillende heidelibellen, verwacht worden. Soorten die ver buiten hun voortplantingswaters jagen.
Conclusie	Gelet op hun zeldzaamheid en binding aan specifiek habitatgebied kunnen beschermde libel- en vlindersoorten voor het plangebied geheel uitgesloten worden. Het plangebied biedt uitsluitend leefgebied voor algemene vlinder- en (zwervende) libellensoorten.

4.3.9 Overige ongewervelden

Bescherming en voorkomen Wnb §3.2	<i>Habitatrichtlijn</i> Uit de overige groepen van ongewervelden die Europees beschermd zijn door de Habitatrichtlijn vallen 2 soorten weekdieren, 5 keversoorten en 1 nachtvlindersoort. Van de twee weekdieren is De Bataafse stroommossel vrijwel uitgestorven. De andere soort, het waterslakje de platte schijfhoorn, komt verspreid voor in de Utrechtse en Zuid-Hollandse laagveengebieden en in delen van Friesland. Binnen de zuidelijke provincie zijn de vindplaatsen uiterst schaars. Van de 5 keversoorten zijn twee soorten waterroofkevers; de andere 3 soorten betreffen keversoorten die specifiek gebonden zijn aan oude bossen of vrijstaande oude bomen met veel dood hout. De binding met dood hout, dat in de Nederlandse intensief onderhouden bossen meestal snel geruimd wordt, maakt deze soorten kwetsbaar en is de reden van de zware bescherming. Van genoemde keversoorten ligt het landelijk verspreidingsgebied van de vermiljoenkever uitsluitend in de provincies Noord-Brabant en Zuid-Limburg. De kever heeft een voorkeur voor vochtige bossen. De teunisbloempijlstaart is een warmte minnende soort nachtvlinder die voor zijn voedsel en voortplanting in de Nederland een afhankelijkheid toont aan ruderaal- en pioniersvegetaties. <i>Nationale bescherming</i> Onder de nationale bescherming vallen één keversoort, het vliegend hert en de enige inlandse rivierkreeft, de Europese rivierkreeft. De Europese rivierkreeft is landelijk vrijwel uitgestorven. Het vliegend hert is specifiek gebonden aan oude eikenbossen met dood hout in verschillende rottingsstadia. Dit bostype ontbreekt in de nabijheid van het plangebied.
Wnb §3.3	

Bronnen onderzoek	De enige soort uit deze categorie de NDFF-gegevens vermelden binnen de 0-5 km-straal is de teunisbloempijlstaart.
Waarnemingen	Er werden geen waarnemingen uit deze categorie gedaan.
Effecten beoordeling	De teunisbloempijlstaart is een warmte minnende soort nachtvlinder die in toenemende mate in Nederland wordt aangetroffen, veelal binnen kruidrijke ruderaal- en pioniersvegetaties waarbinnen zijn waardplanten o.a. teunisbloem, wilgenroosje en kattenstaart voorkomen. Gelet op het gegeven dat de soort voor zijn voortplanting aangewezen is op waardplanten die veelal in Nederland binnen tamelijk triviale vegetatietypen voorkomen, kan de soort vrijwel overal binnen zijn verspreidingsgebied op zon beschenen plekken met kruidrijke begroeiingen van een algemeen type verwacht worden. Echter op basis van zijn zeldzaamheid is de trefkans erg klein. Binnen het plangebied ontbreekt begroeiingen die en bijzondere geschiktheid voor de teunisbloempijlstaart tonen. De planlocaties worden daarom niet van enige bijzondere betekenis voor deze soort beoordeeld. Binnen en nabij de huidige corsobouwplaats is bos met veel dood hout aanwezig dat potentieel habitatvoorwaarden biedt aan kevers uit deze beschermingscategorie die voor hun voortplanting gebonden zijn aan dood hout. Echter deze soorten zijn niet bekend uit de omgeving en er vinden geen ingrepen plaats aan de houtopstanden die voor deze soorten geschikt zijn. Voor overige beschermde ongewervelden zoals beschermde waterkevers, kreeften en slakken ontbreken binnen het plangebied de condities en specifieke biotopen geheel om deze te verwachten.
Conclusie	Op basis van hun zeldzaam en hun specifieke habitatvereisten kunnen negatieve effecten op soorten uit deze groep geheel uitgesloten worden.

4.4. Bescherming houtopstanden

Wet natuur bescherming	Binnen de planlocatie worden geen houtopstanden geamoveerd die voldoen aan de criteria wat betreft oppervlak en aantal die de Wet natuurbescherming stelt om als beschermde houtopstand aangemerkt te worden.
APV-bomenkap	Het plangebied valt buiten de begrenzing van een bebouwde kom waardoor de AVP-bomenkap niet van toepassing is.
Effecten-beoordeling	Overtreding van Wet natuurbescherming op dit punt en eveneens de gemeentelijke APV-bomenkap kan voor het plangebied uitgesloten worden.

5 Conclusie

5.1. Samenvatting effectenbeoordeling

Natura 2000-gebied Wnb §2

Negatieve effecten op Natura 2000 gebied die tot kwaliteitsverlies en overschrijding van de gestelde drempelwaarden betekenen kunnen uitgesloten worden, gelet op de afstand, schaal en aard van de voorgenomen ontwikkelingen. Een Aeriusberekening en toetsing aan de Natura 2000 wetgeving wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

Natuurnetwerk Nederland (NNN, voorheen EHS) lov NB §3.2.3

Effecten die de wezenlijke waarden en kenmerken van NNB-gebied aantasten of van negatieve invloed op de waterhuishouding binnen NNB-gebied kunnen geheel uitgesloten worden op basis van ligging van de planlocaties. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt niet noodzakelijk geacht.

Groenblauwe mantel lov NB §3.2.4

De verplaatsing van bloemencorsowerkplaats naar de nieuwe locatie zal in de eerste instantie ecologische winst opleveren met betrekking van leefgebied van beschermde soorten binnen de Groenblauwe mantel. Om te voldoen aan de regelgeving die §3.2.4 art.3.3.2 van de Interim omgevingsverordening NB stelt, dienen voorwaarden gewaarborgd te worden met betrekking tot landschappelijke inpassing, grondwaterverontreiniging en lichtbelasting (zie hoofdstuk 6.3).

Soortgroep van vaatplanten Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op beschermde plantensoorten en groeiplekken kunnen uitgesloten worden.

Soortgroep van beschermde zoogdiersoorten (grondgebonden) Wnb §3.2 en §3.3

Negatieve effecten op verblijfplekken van beschermde grondgebonden zoogdiersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt worden binnen de invloedssfeer van de ingrepen niet verwacht. De verplaatsing zal een verbetering betekenen van het functioneel leefgebied en vestigingsmogelijkheden van een aantal soorten waarvoor de nationale bescherming zonder vrijstelling geldt.

Kleine beschermde zoogdieren waarvoor een vrijstelling en alleen de zorgplicht geldt, kunnen niet geheel uitgesloten worden.

Soortgroep van beschermde zoogdieren (vleermuizen) Wnb §3.2

Tijdens het veldbezoek werden geen vaste verblijfplekken geconstateerd; wel zijn er geschikte verblijfsmogelijkheden aanwezig op de huidige corsobouwlocatie. Verwacht wordt dat deze niet in gebruik zijn wegens versturende effecten ten gevolge van het gebruik van de locatie in het recent verleden. Op de nieuwe locaties ontbreken verblijfsmogelijkheden. Verblijfplekken van vleermuizen binnen het plangebied en directe invloedssfeer van de voorgenomen ontwikkeling worden daarom niet verwacht en daarmee geen negatieve effecten op jaarrond beschermde verblijfsplaatsen van vleermuizen. Verwacht wordt dat verplaatsing een verbetering van het functioneel leefgebied voor vleermuizen betekent en de vestigingsmogelijkheden voor boom bewonende vleermuizen op de huidige locatie en nabijgelegen bosgebied verbetert.

Soortgroep van soorten die beschermd zijn middels de Vogelrichtlijn Wnb §3.1

Binnen het plangebied en de invloedssfeer daarvan worden op basis van het veldbezoek geen negatieve effecten verwacht op nesten en verblijfplaatsen van vogels die wettelijk als jaarrond beschermd kunnen worden aangemerkt. Wel wordt als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling een verbetering verwacht van het broed- en rustgebied van vogels en functioneel leefgebied van vogels die jaarrond beschermde verblijfplekken onderhouden.

Soortgroepen van reptielen, amfibieën en vissen Wnb § 3.2 en § 3.3

Negatieve effecten ten gevolge van de voorgenomen herontwikkeling op beschermde reptielen, amfibieën en vissen waarvoor geen vrijstelling geldt en hun leefgebied worden niet verwacht. Wel dient voor een aantal beschermde amfibie soorten waarvoor een vrijstelling geldt de zorgplicht in acht worden genomen.

Soortgroepen van ongewervelden(dagvlinders, libellen, kevers, slakken en kreeften) Wnb § 3.2 en § 3.3

Op basis van hun zeldzaamheid en hun specifieke habitatvereisten worden geen soorten uit deze categorie verwacht. Zover er habitatelementen (oude zomereiken) aanwezig zijn blijven deze intact. Negatieve effecten op soorten uit deze groep en hun leefgebied kunnen daarom geheel uitgesloten worden.

Beschermde houtopstanden Wnb §4, lov NB § 2.6.4 en APV Bomenkap

Binnen de planlocaties worden geen houtopstanden geamoveerd die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming of kapvergunning plichtig kunnen zijn.

5.2 Toetsing aan de Wet natuurbescherming**Gebiedsbescherming**

Wetgeving	Mogelijke overtredingen
Natura 2000-gebieden Wnb hoofdstuk 2 §2.1 t/m §2.5.	Overtreding van de verbodsbepalingen van de Natura 2000 -wetgeving, zoals die vastgelegd zijn hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming zijn, niet aan de orde.
NNN-gebied Interim omgevingsverordening NB §3.2.3 artikel 3.15, 3.26 en 3.27	Overtreding van de verbodsbepalingen van de wetgeving ter bescherming van gebieden die onder het Natuur Netwerk Nederland (NNN) vallen, zoals vastgelegd in artikel 3.15 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, zijn niet aan de orde. Noch aantasting van de speciale zones ter bescherming van de waterhuishouding binnen NNB-gebied (artikel 3.26 en 3.27).
Groenblauwe mantel Interim omgevingsverordening NB §3.2.4 artikel 3.32	Om vertreding van de regelgeving, zoals vastgelegd in artikel 3.32 van de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant, ter bescherming van de gebieden die onder de landschappelijke beschermingszone van de Groenblauwe mantel vallen, te voorkomen dienen een aantal inrichtings- en gebruiksvoorwaarden gewaarborgd te worden (zie hoofdstuk 6.3).

Soortenbescherming

wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §3.1 art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Als het broedseizoen onvoldoende in acht genomen wordt is een overtreding van Wnb artikel 3.1 lid 2 mogelijk. Zie voor toelichting hoofdstuk 6.1 voor te nemen voorzorgsmaatregelen om een overtreding te voorkomen.
Wnb §3.1 art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten op en verstoring verwacht van de jaarrond beschermde verblijfplekken en het functioneel leefgebied van vogels uit de beschermingscategorieën 1t/m 5. Overtreding van Wnb art 3.1 lid 4 is niet aan de orde.

Wnb §3.2 art 3.5 lid 4 Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten verwacht op de jaarrond beschermde verblijfplekken van dieren die strikt beschermd zijn doormiddel van de Habitatrichtlijn. Overtreding van Wnb art 3.5 lid 4 is niet aan de orde.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Als afdoende maatregelen genomen worden wat betreft lichtbelasting en een passende landschappelijke inpassing wordt gerealiseerd, worden ten gevolge van de herontwikkeling geen verstoring verwacht van diersoorten die strikt beschermd zijn; noch aantasting en verstoring van hun functioneel leefgebied. Overtreding van Wnb art 3.5 lid 2 is dan niet aan de orde.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.	Er worden ten gevolge van de herontwikkeling geen negatieve effecten verwacht op de jaarrond beschermde verblijfplekken van dieren die onder de nationale bescherming van “andere soorten” vallen. Overtreding van Wnb art 3.10 lid 1b niet aan de orde.
Wnb §3.2 art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.5 lid 5.
Wnb §3.3 art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.	Binnen het plangebied worden geen groeiplaatsen van beschermde plantensoorten verwacht en daarmee geen overtreding van Wnb art 3.10 lid 1c.
Wnb §1.3 art 1.11 Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000 gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.	Indien onvoldoende zorgvuldig te werk wordt gegaan bij uitvoering van de werkzaamheden kan een overtreding plaats vinden van verbodsbepalingen in Wnb §1.3 art 1.11 die de zorgplicht betreffen. Zie hoofdstuk 6.1 voor de te nemen voorzorgsmaatregelen en mitigatie.

Bescherming houtopstanden

wetgeving	Mogelijke overtredingen
Wnb §4 art 4/ Ivo NB § 2.6.4/ APV Bomenkap	Er vindt geen kap van beschermde houtopstanden plaats. Overtreding Wnb §4 art 4/ Ivo NB § 2.6.4/ APV is niet aan de orde

5.3 Vervolgstappen en samenvatting**Ontheffingsaanvraag Wnb**

Indien de voorzorgsmaatregelen en bijzondere voorzorgs- en mitigatiemaatregelen van hoofdstuk 6.1 en 6.2 in acht worden genomen is geen onderzoek nodig om de noodzaak van een ontheffingsaanvraag te beoordelen.

Interim omgevingsverordening NB

De regelgeving met betrekking tot bescherming van de Groenblauwe mantel eist dat voor de ontwikkeling een aantal randvoorwaarden worden opgesteld en gewaarborgd met betrekking tot de landschappelijke inpassing, waterverontreiniging en lichtbelasting (zie 6.3).

Samenvatting

- Als de voorzorgsmaatregelen en mitigatiemaatregelen die het volgende hoofdstuk (6) vermelden in acht worden genomen, wordt geen overtreding van de Wet natuurbescherming verwacht. Vervolgonderzoek is dan niet noodzakelijk.
- De regelgeving met betrekking tot bescherming van de Groenblauwe mantel eist dat voor de ontwikkeling een aantal randvoorwaarden worden opgesteld en gewaarborgd met betrekking tot de landschappelijke inpassing, waterverontreiniging en lichtbelasting.

6 Voorzorgsmaatregelen, mitigatie en aanbeveling.

6.1 Algemene voorzorgsmaatregelen

- Bij uitvoering van ingrepen dient het broedseizoen in acht genomen te worden indien niet voldoende gegarandeerd kan worden dat nesten van broedende vogels niet beschadigd of vernietigd kunnen worden. Als aanbeveling geldt, om bij wijze van voorzorgsmaatregel elke schade aan broedgevallen uit te sluiten, ingrepen geheel buiten het broedseizoen plaats te laten vinden. Als broedseizoen wordt de periode half maart-half juli aangemerkt. Ook als na die periode nog broedende vogels of nestjongen worden waargenomen dan geldt dat het broedseizoen nog niet is afgelopen is. Als men binnen het broedseizoen wil werken geldt de aanbeveling om de locatie voorafgaande het broedseizoen ongeschikt te maken voor broedende vogels en vervolgens voorafgaande de werkzaamheden het plangebied te controleren op broedende vogels. Hierbij bestaat het risico dat de werkzaamheden uitgesteld dienen te worden als een broedgeval geconstateerd wordt.
- Voor aanwezigheid onbeschermde en vrijgestelde zoogdieren en amfibieën dient de zorgplicht in acht genomen te worden. D.w.z. dat men verstoring, verwonding en doden van deze diersoorten zoveel mogelijk tracht te voorkomen. De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, en ook voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd.

6.2 Bijzondere voorzorg- en mitigatiemaatregelen

- Bij wijze van voorzorgsmaatregel dient tot in gebruik neming het terrein waarop de nieuwe corsobouwlocatie wordt gevestigd dusdanig te worden onderhouden dat er zich geen hoge begroeiingen en ruigten kunnen ontwikkelen die schuilgelegenheid aan kleine zoogdieren en amfibieën en nestgelegenheid aan vogels bieden. Ook dient om deze redenen dient dumping van afval (puin, tuinafval) tot aan de uitvoering van de werkzaamheden vermeden te worden.

6.3 Randvoorwaarden met betrekking tot de Groenblauwe mantel

De volgende randvoorwaarden voor in gebruik neming van de nieuwe locatie dienen gewaarborgd te worden.

- Gewaarborgd dient te worden dat het grondwater niet verontreinigd wordt door stoffen die vrijkomen als gevolg van het gebruik van de nieuwe locatie en de herinrichting. Dit kan het gevolg zijn van productieprocessen op de locatie, sanitair gebruik en uitspoeling vanuit het bestratingsmateriaal. In het laatste geval dient men te denken in het geval er los bestratingsmateriaal (steenslag, puin) gebruikt wordt.
- De lichtbelasting vanuit de nieuwe locatie op de omgeving dient zoveel mogelijk beperkt te worden en hiervoor dienen garanties gegeven worden. B.v. er dient voorkomen dat felle schijnwerpers naar buiten toe gericht worden. Een permanente buitenverlichting op de nieuwe locaties voor bewakingsdoeleinden is niet gewenst en hiervoor dient naar en alternatief gekeken worden (zie volgend hoofdstukje).

- Er dient op de nieuwe locatie een passende landschappelijke inpassing en nieuwe groene inrichting gegarandeerd te worden die aansluit op de landschappelijke en ecologische omgeving. Dit kan o.a. door te kiezen voor inlandse houtsoorten voor de aanleg van hagen en planten van bomen. De aanplant dient dusdanig te geschieden dat de uitstraling van licht op de omgeving voor de nachtdieren zoveel mogelijk beperkt wordt.

6.4 Aanbeveling en advies

- Enkele veel gebruikte methoden om de effecten van lichthinder te beperken zijn:
 - niet uitstralende armaturen
 - lagere armaturen (dan zijn er wel meer nodig)
 - verlichting met een lagere lichtintensiteit
 - tijdelijke verlichting (slechts een deel van de nacht aan), en alleen op plekken waar het echt nodig is
 - Het gebruik van sensoren die in werking treden als verlichting nodig is
 - de verlichting afschermen met struiken zodat het licht niet verstrooid wordt naar plekken waar het niet nodig is.
- Natuurinclusief bouwen
Natuurinclusief bouwen is een verzamelterm voor tal van maatregelen en manieren om natuur te integreren bij de bouw van woningen, kantoren en andere gebouwen. Denk bijvoorbeeld aan het plaatsen van neststenen of vogelvides voor huismussen en vleermuiskasten in de gevel van de nieuwe woning. Natuurinclusief bouwen bevordert de biodiversiteit en ons leefklimaat!

7. Bronnen

Literatuur

- De amfibieën en reptielen van Nederland. Creemers. R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie) 2009
- De Vegetatie van Nederland deel 1 t/m 5. Schaminée e.a. 1995
- Nederlandse Ecologische Flora deel 1 t/m 5. Drs. E.J. Weeda, R. Westra, Ch. Westra, T. Westra 1985-1994
- Veldgids Europese Zoogdieren. P. Twisk, A. van Diepenbeek, J.P. Bekker 2010.
- Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Broekhuizen, S., K. Spoelstra. J.N.M.Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys 2016
- Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming. 11 oktober 2017. Zoogdierverseniging en provincie Noord- Brabant.
- Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest Afrika. Tirion Natuur.
- Veldgids Vleermuizen van Europa, Christian Dietz & Andreas Kiefer 2017.
- Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017. BIJ12
- Kennisdocument Huismus. *Passer domesticus*. Versie 1.0 juli 2017. BIJ12
- Wet natuurbescherming, 16 december 2015, gepubliceerd Staatscourant 19 januari 2016.
- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant
- Handreiking woningbouw en AERIUS. Uitgave Rijksoverheid
- Atmosferische stikstofdepositie en Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen in Vlaanderen; 2015 uitgave Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek

Gegevensverstrekking

NDFF - quickscanhulp.nl, d.d. 21-1-2021

Internetsites

- www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/
- www.Verspreidingsatlas.nl
- www.quickscanhulp.nl
- www.ruimtelijkeplannen.nl
- www.kaartbank.brabant.nl

BIJLAGE 1 - TOELICHTING SOORTENBESCHERMING

De **Conventie van Bern** is een internationaal verdrag over het behoud van in het wild voorkomende dier- en plantensoorten en de daarbij behorende grensoverschrijdende natuurlijke leefmilieus in Europa. Bijzondere aandacht wordt besteed aan kwetsbare soorten en aan soorten die met uitsterven worden bedreigd. Het verdrag werd in 1979 ondertekend door de Europese Unie, Monaco, Burkina Faso, Marokko, Tunesië en Senegal en ligt aan de basis van de huidige Europese en nationale natuurwetgeving.

De **Conventie van Bonn** is een internationaal verdrag met het doel migrerende diersoorten te beschermen. Het verdrag werd in 1979 in Bonn getekend onder auspiciën van de VN.

De **Habitatrichtlijn (HR)** is in 1992 door de Europese Unie vastgesteld en gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit in de Europese Unie door natuurlijke habitatten en wilde dier- en plantensoorten die van Europees belang zijn in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De **Vogelrichtlijn** is in 1979 door de Europese Unie vastgesteld gericht op de instandhouding van alle natuurlijk in Europa in het wild levende vogelsoorten.

Bijlage	categorie	Habitatrichtlijn/ Vogelrichtlijn	Wnb
Bern1	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde plantensoorten	HR-bijlage 2	§ 3.2 art 3.5
Bern 2	Strikt beschermde diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bern 3	Beschermde diersoorten	HR-bijlage 2 en 5	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn 1	Strikt beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.2 art 3.5
	Strikt beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1
Bonn2	Beschermde (migrerende) diersoorten	HR-bijlage 4	§ 3.3 art 3.10
	Beschermde (migrerende) vogelsoorten	Vogelrichtlijn	§ 3.1 art 3.1

TABEL 2 - SOORTEN VAN DE VOGELRICHTLIJN

Algemeen

Alle Europese inheemse vogels zijn beschermd met de Vogelrichtlijn, waarbij een onderscheidt gemaakt kan worden van soorten waarvoor een striktere bescherming geldt (vermeldt in bijlag 2 van de Conventie van Bern en bijlage 1 van het Verdrag van Bonn) en soorten waarvoor die bescherming minder strikt is (bijlage 3 Bern en bijlage 2 Bonn). Echter voor alle soorten is de bescherming van Wnb § 3.1 art 3.1 van toepassing. Van een aantal soorten zijn ook de verblijfplekken en nesten buiten het broedseizoen beschermd, de zgn. jaarrond beschermde verblijfplekken.

Vogels met jaarrond vaste verblijfplekken

Door de RVO is een lijst van vogelsoorten opgesteld waarbij een onderscheidt is gemaakt tussen de volgende categorieën van beschermde vaste verblijfplekken die deze soorten onderhouden

1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Verblijfplekken van soorten uit categorie 1,2,3 en 4 zijn in alle gevallen jaarrond beschermd en is ontheffing altijd noodzakelijk. Verblijfplekken van soorten uit categorie 5 zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of “als ecologische omstandigheden” dat rechtvaardigen. Voor deze soorten, die slechts deels vaste nestplekken onderhouden geldt niet zozeer de bescherming van de nestplek zelf, maar meer die van het type nestgelegenheid.

Lijst van vogels die vaste verblijfplekken onderhouden

Soort	categorie	soort	categorie	soort	categorie
steenuil	1	boomklever	5	pimpelmees	5
gierzwaluw	2	boomkruiper	5	raaf	5
huismus	2	bosuil	5	ruigpootuil	5
roek	2	brilduiker	5	spreeuw	5
grote gele kwikstraat	3	draaihal	5	tapuit	5
kerkuil	3	groene specht	5	torenvalk	5
oehoe	3	ekster	5	zeearend	5
ooievaar	3	gekraagde roodstaart	5	zwarte kraai	5
slechtvalk	3	glanskop	5	zwarte mees	5
boomvalk	4	grauwe vliegenvanger	5	zwarte roodstaart	5
buizerd	4	grote bonte specht	5		
havik	4	hop	5		
ransuil	4	huiszwaluw	5		
sperwer	4	ijsvogel	5		
wespendief	4	kleine bonte specht	5		
zwarte wouw	4	kleine vliegenvanger	5		
blauwe reiger	5	koolmees	5		
boerenzwaluw	5	kortsnavelboomkruiper	5		
Bonte vliegenvanger	5	oeverzwaluw	5		

BIJLAGE 3 - SOORTEN VAN DE HABITATRICHTLIJN

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
Bern I				Sporenplanten	Geel schorpioenmos	Hamatocaulis vernicosus
Bern I				Sporenplanten	Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri
Bern I				Sporenplanten	Kleine vlotvaren	Salvinia natans
Bern I				Zaadplanten	Liggende raket	Sisymbrium supinum
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Drijvende waterweegbree	Luronium natans
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Groenknolorchis	Liparis loeselii
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Kruipend moerasscherm	Apium repens
Bern I			HR IV	Zaadplanten	Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis
	Bern II			dagvlinders	Moerasparelmoervlinder	Euphydryas aurinia ssp. aurinia
	Bern II			Haften	Oeveraas	Palingenia longicauda
	Bern II			Libellen	Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale
	Bern II			Zeezoogdieren	Walrus	Odobenus rosmarus ssp. rosmarus
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Dikkopschildpad	Caretta caretta
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Lederschildpad	Dermochelys coriacea
	Bern II	Bonn I	HR IV	Reptielen	Soepschildpad	Chelonia mydas
	Bern II	Bonn I	HR IV	zeezoogdieren	Bultrug	Megaptera novaeangliae
	Bern II	Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	gewone vinvis	Balaenoptera physalus
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	noordse vinvis	Balaenoptera borealis
		Bonn I	HR IV	Zeezoogdieren	Potvis	Physeter catodon
			HR IV	Amfibieën	Poelkikker	Pelophylax lessonae
			HR IV	Vissen	Houting	Coregonus oxyrinchus
			HR IV	Weekdieren	Bataafse stroommossel	Unio crassus
			HR IV	Weekdieren	platte schijfhoren	Anisus vorticulus
			HR IV	Zoogdieren	Bever	Castor fiber ssp. albicus
			HR IV	Zoogdieren	Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
			HR IV	Zoogdieren	Lynx	Lynx ssp. lynx
			HR IV	Zoogdieren	Noordse woelmuis	Microtus oeconomus ssp. arenicola
			HR IV	Zoogdieren	Wilde kat	Felis silvestris ssp. silvestris
			HR IV	Zoogdieren	Wolf	Canis lupus
			HR IV	Vleermuizen	Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus
			HR IV	Zeezoogdieren	Butskop	Hyperoodon ampullatus
			HR IV	Zeezoogdieren	Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata
			HR IV	Zeezoogdieren	Griend	Globicephala melas
			HR IV	Zeezoogdieren	Spitsdolfijn van gray	Mesoplodon grayi
			HR IV	Zeezoogdieren	Witte dolfijn	Delphinapterus leucas
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Boomkikker	Hyla arborea ssp. arborea
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Geelbuikvuurpad	Bombina variegata ssp. variegata
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Heikikker	Rana arvalis ssp. arvalis
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Kamsalamander	Triturus cristatus

Bern I	Bern II	Bonn I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Rugstreeppad	Bufo calamita
	Bern II		HR IV	Amfibieën	Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans ssp. obstetricans
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Apollovlinder	Parnassius apollo
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Boszandoog	Lopinga achine
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Donker pimperlblauwtje	Maculinea nausithous
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Grote vuurvinder	Lycaena dispar ssp. batava
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Pimperlblauwtje	Maculinea teleius
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Tijmblauwtje	Maculinea arion
	Bern II		HR IV	Dagvlinders	Zilverstreephooibeestje	Coenonympha hero
	Bern II		HR IV	Kevers	Brede Geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus
	Bern II		HR IV	Kevers	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
	Bern II		HR IV	Kevers	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
	Bern II		HR IV	Kevers	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
	Bern II		HR IV	Libellen	Bronslibel	Oxygastra curtisii
	Bern II		HR IV	Libellen	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
	Bern II		HR IV	Libellen	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
	Bern II		HR IV	Libellen	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
	Bern II		HR IV	Libellen	Noordse winterjuffer	Sympecma annulata ssp. braueri
	Bern II		HR IV	Libellen	Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhinia albifrons
	Bern II		HR IV	Libellen	Rivierrombout	Gomphus flavipes ssp. flavipes
	Bern II		HR IV	Libellen	sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
	Bern II		HR IV	Nachtvlinders	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
	Bern II		HR IV	Reptielen	Gladde slang	Coronella austriaca ssp. austriaca
	Bern II		HR IV	Reptielen	Muurhagedis	Podarcis muralis ssp. brongniardii
	Bern II		HR IV	Reptielen	Zandhagedis	Lacerta agilis ssp. agilis
	Bern II		HR IV	Vissen	Steur	Acipenser sturio
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Hamster	Cricetus cricetus ssp. canescens
	Bern II		HR IV	Zoogdieren	Otter	Lutra lutra ssp. lutra
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteini
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bosvleermuis	Nyctalus leisleri ssp. leisleri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Brandts vleermuis	Myotis brandti ssp. brandti
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Franjestaart	Myotis nattereri
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus ssp. auritus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus ssp. austriacus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus ssp. emarginatus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme

Bern I	Bern II	Bon I	HR IV	categorie	soort	soort
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros ssp. hipposideros
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Laatvlieger	Eptesicus serotinus ssp. serotinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Meervleermuis	Myotis dasycneme
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Noordse vleermuis	Eptesicus nilssoni ssp. nilssoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Rosse vleermuis	Nyctalus noctula ssp. noctula
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus ssp. murinus
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Vale vleermuis	Myotis myotis ssp. myotis
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Watervleermuis	Myotis daubentoni ssp. daubentoni
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Bruinvis	Phocoena phocoena ssp. phocoena
	Bern II		HR IV	Vleermuizen	Dwergpotvis	Kogia breviceps
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone dolfijn	Delphinus delphis
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Gewone spitsdolfijn	Mesoplodon bidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Grijze dolfijn	Grampus griseus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Kleine zwaardwalvis	Pseudorca crassidens
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Narwal	Monodon monoceros
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Orca	Orcinus orca
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Tuimelaar	Tursiops truncatus ssp. truncatus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
	Bern II		HR IV	Zeezoogdieren	Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris

BIJLAGE 4 - NATIONAAL BESCHERMDE SOORTEN ('ANDERE SOORTEN')

Onder dit beschermingsregime vallen de nationaal beschermde soorten als bedoeld in bijlage A en B van Wnb artikel 3.10 (respectievelijk) lid 1a en 1c. Internationaal staan deze vermeldt in bijlage 3 van de Conventie van Bern en bijlage 2 en 5 van de Habitatrichtlijn.

soortgroep	soort	soort	bescherming
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Mesotriton alpestris	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vinpootsalamander	Lissotriton helveticus	Andere soorten (bijlage A)
Amfibieën	Vuursalamander	Salamandra	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Pyrgus malvae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bosparemoervlinder	Melitaea athalia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruin dikkopje	Erynnis tages	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Bruine eikenpage	Satyrium ilicis	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Duinparemoervlinder	Argynnis niobe	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Gentiaanblauwtje	Maculinea alcon	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote paremoervlinder	Argynnis aglaja	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote vos	Nymphalis polychloros	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Grote weerschijnvlinder	Apatura iris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Iepenpage	Satyrium w-album	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine heivlinder	Hipparchia statilinus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kleine ijsvogelvlinder	Limenitis camilla	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Kommavvlinder	Hesperia comma	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Sleedoornpage	Thecla betulae	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Spiegeldikkopje	Heteropterus morpheus	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesblauwtje	Plebejus optilete	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenbesparemoervlinder	Boloria aquilonaris	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Veldparemoervlinder	Melitaea cinxia	Andere soorten (bijlage A)
Dagvlinders	Zilveren maan	Boloria selene	Andere soorten (bijlage A)
Kevers	Vliegend hert	Lucanus cervus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Beekrombout	Gomphus vulgatissimus	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Bosbeekjuffer	Calopteryx virgo	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Donkere waterjuffer	Coenagrion armatum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gevlekte glanslibel	Somatochlora flavomaculata	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Gewone bronlibel	Cordulegaster boltonii	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Hoogveenglanslibel	Somatochlora arctica	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	Kempense heidelibel	Sympetrum depressiusculum	Andere soorten (bijlage A)
Libellen	speerwaterjuffer	Coenagrion hastulatum	Andere soorten (bijlage A)
Kreeftachtigen	Europese rivierkreeft	Astacus astacus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Adder	Vipera berus ssp. berus	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Hazelworm	Anguis fragilis	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Levendbarende hagedis	Zootoca vivipara	Andere soorten (bijlage A)
Reptielen	Ringslang	Natrix	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekdonderpad	Cottus rhenanus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Beekprik	Lampetra planeri	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Elrits	Phoxinus phoxinus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	Andere soorten (bijlage A)
Vissen	Kwabaal	Lota	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren-	Boommarter	Martes martes	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	Mustela putorius	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	Dama dama	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	Meles meles	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	Cervus elaphus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Andere soorten (bijlage A)

Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Damhert	<i>Dama</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Das	<i>Meles</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Veldspitsmuis	<i>Crocodyra leucodon</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Andere soorten (bijlage A)
Zoogdieren	Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Andere soorten (bijlage A)
Sporenplanten	Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Sporenplanten	Schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Akkerogentroost	<i>Odontites vernus</i> subsp. <i>vernus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i> subsp. <i>foemina</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>nemorosus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i> subsp. <i>benekenii</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i> subsp. <i>germanicum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Franjgentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Andere soorten (bijlage B)
	Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemom</i> subsp. <i>polyanthemoides</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karhuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Andere soorten (bijlage B)

Zaadplanten	Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Lange zonnedauw	<i>Drosera longifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i> subsp. <i>sagittata</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i> subsp. <i>croceum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> subsp. <i>campestris</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Andere soorten (bijlage B)
Zaadplanten	Zinkviooltje	<i>Viola lutea</i> subsp. <i>calaminaria</i>	Andere soorten (bijlage B)

BIJLAGE 5 - SOORTEN MET EEN VRIJSTELLING

Uitgezonderd:

	Geen vrijstelling
1	Vrijstelling voor ingrepen aan bebouwing en erven.
2	Tijdelijke vrijstelling van juli t/m september
3	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus tot 15 oktober
4	Tijdelijke vrijstelling periode maart en april en periode juli t/m september
5	Tijdelijke vrijstelling van 15 augustus t/m februari

	Drente	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord- Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	ANWvB RN art 3.31
zoogdieren													
Aardmuis													
Bosmuis													
Bunzing													
Dwergmuis													
Dwergspitsmuis													
Eekhoorn						4							
Egel													
Gewone bosspitsmuis													
Haas													
Hermelijn													
Huisspitsmuis		1											
Konijn													
Ondergrondse woelmuis													
Ree													
Rosse woelmuis													
Steenmarter						5							
Tweekleurige bosspitsmuis													
Veldmuis		1											
Vos													
Wezel													
Woelrat													
Amfibieën en reptielen													
Bruine kikker													
Gewone pad													
Hazelworm						2							
Kleine watersalamander													
Levendbarende hagedis						3							
Meerkikker													
Bastaardkikker													

